

REPUBLIKA

Rok XI | ŁÓDŹ, CZWARTEK, 4 PAŹDZIERNIKA 1934.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

r. 273

Napreżone stosunki Japonii z Ameryką | Wizyta w Sofji

Obydwa państwa gwałtownie rozbudowują swą flotę lotniczą i morską.—Amerykański generał publicznie nazywa Japonię największym wrogiem Stanów Zjednoczonych

Tokio, 3 października. (PAT) Oświadczenia amerykańskiego generała Mitchella, iż Japonia jest największym wrogiem Stanów Zjednoczonych oraz jego żądania, aby rząd amerykański przygotowywał się do walki z Japonią przez energiczną rozbudowę swego lotnictwa, komentowane są w tutejszych kołach politycznych jako uzasadnienie gorączkowych amerykańskich zbrojeń powietrznych. Rząd japoński za pośrednictwem swego ambasadora w Waszyngtonie zamierza oświadczyć, że tego rodzaju deklaracje nie mogą mieć pomyślnego wpływu na układ stosunków między Japonią a Sta-

nami Zjednoczonymi. Zważywszy pozatem, iż deklaracje gen. Mitchella złożone zostały niemal w przeddzień podjęcia japońsko-angielsko-amerykańskich rokowań morskich, uważać je należy za wyraz wrogiego stanowiska St. Zjedn. wobec projektu zwiększenia japońskich sił morskich w powietrzu i na morzu.

Tokio, 3 października. Ministerstwo wojny wydało w 16-tu tys. egzemplarzy broszury, która, jak zapewnia dziennik „Niczi-Niczi”, zawiera osobiste poglądy ministra wojny generała Hayaszi.

Minister wojny domaga się gospodar-

czej przebudowy kraju i dostosowania jej do potrzeb armii i sytuacji, powstałej na Dalekim Wschodzie. Japonia posiada obecnie o wiele trudniejsze zadania, niż za czasów Rosji carskiej. Musi bronić nie tylko Mandżurji, która jest trzykrotnie większa od Japonii, ale znajduje się prócz tego wobec Związku Sowieckiego, który po zakończeniu pięcioletki stał się potężnym państwem militarnym.

Japonia musi szczególną uwagę zwrócić na zbrojenia powietrzne. Hayaszi domaga się podniesienia liczby samolotów do 3 tysięcy. Zdaniem jego, wymaga tego bezpieczeństwo kraju.

Ironia historii sprawiła, że klasyczny frazes o wiecznie gotującym się kotle bałkańskim przechodzić zaczyna do historii. Bałkan przestaje być groźny dla pokoju Europy, konsoliduje się, rozładowuje z antagonizmów narodowościowych. Miejsce Bałkanu, jako wrzącego i kipiącego kotła, zajęła natomiast Austria i można powiedzieć, że od kilku lat pełni tę funkcję „historyczną” z niejakim powodzeniem. Tak się odwróciły zrzadzeniem losów wojny role dotychczasowe; z jednego z głównych czynników niepokojów i intryg na Bałkanach stała się Austria powojenna sama obiektem intryg i zamierzeń, spychającą ją do roli państwka „zbalkanizowanego”, jak się to dawniej mówiło i pisało w stylu przedwojennym.

Inaczej się dzieje na półwyspie Bałkańskim, który przez tyle dziesiątków lat rozdzielany był ustawicznymi waśniami między państwami, podminowany niebezpiecznymi kłótniami i konspiracjami, w których zawsze dużą rolę odgrywały inspiracje tych trzecich. Dużo się zmieniło w tej dziedzinie polityki europejskiej. Pierwszy bodaj krok do uporządkowania stosunków bałkańskich zrobiła Turcja, która po wojnie z Grecją i po uporządkowaniu własnego domu zaczęła normalizować stosunki między sobą a swymi dawnymi antagonistami z Bałkanów. Szereg umów i paktów doprowadził do spacyfikowania stosunków między Turcją a Z.S.R.R., Bułgarią, Jugosławią, wreszcie Grecją. Ostatecznym krokiem, nie bez głębszego oczywiście podkładu politycznego w sensie europejskim, było zawarcie ententy bałkańskiej w skład której weszła Turcja, Grecja, Jugosławią, Rumunja. Ententa nowo powstała gwarantować miała swoim kontrahentom bezpieczeństwo wobec ewentualnych zakusów z trzeciej strony, regulowała też stosunki wzajemne między nimi i wzorem małej Ententy prowadzić miała do wytyczenia wspólnej linii politycznej i gospodarczej. W kombinacji tej brak był o jednak ważnego partnera bałkańskiego — Bułgarii, która odmówiła przystąpienia do paktu, podkreślając swoją sympatię dla dążeń rewizjonistycznych, jako okrojona terytorjalnie w wyniku wojny. Bułgaria uchodziła przytem za domę wpływów włoskich, będąc dynastycznie zresztą związana bliskimi węzłami z Italią i jej dynastją. Zmieniła się teraz i tutaj sytuacja. Nastąpiła wizyta pary królewskiej Jugosławijskiej w Sofji, wizyta, której dalszym ciągiem — co jest dość wymowne — będzie wizyta złożona przez króla Aleksandra w Paryżu.

O wynikach pobytu króla Jugosławijskiego w stolicy Bułgarii pisze „Temps” tak: „Podkreślając swój przyjacielski stosunek do Bułgarii, działa Jugosławią zgodnie z intencjami Ententy bałkańskiej Zbliżenie między Belgradem a Sofją odbija się korzystnie na stosunkach między Sofją a Bukaresztem, Ankarą a Atenami. W ten sposób ułatwi sobie Bułgaria wejście do Jona Ententy bałkańskiej, co może uczynić, nie rezygnując ani ze swej niezależności, ani też z interesów najżywniejszych kraju”.

Sens tych kilku zdań jest zupełnie jasny: chodzi o wciągnięcie Bułgarii w orbitę wpływów Ententy bałkańskiej, co pozostaje w zgodzie z intencjami i z polityką Francji, a także i Z.S.R.R.

E. R.

Pakt kulturalny polsko-niemiecki

Niemcy chcą zawrzeć w Warszawie.—„Pakt o nieagresji prasowej”, zawarty w Berlinie, nie jest przez Niemcy dotrzymany Wczoraj przybyła do Warszawy delegacja niemiecka dla przeprowadzenia rokowań

Warszawa, 3 października. (B) Dzisiaj rano przybyli do Warszawy samolotem z Berlina, dwaj wyżsi urzędnicy niemieckiego ministerstwa propagandy: dr. Jahncke i Meyer-Heidenhagen, a jutro rano przybędą dwaj przedstawiciele niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych: radca Aschmann oraz konsul dr. Schoenberg, kierownik referatu polskiego w niemieckim oficjalnym biurze prasowym. Delegacja niemiecka przeprowadzi w Warszawie z przedstawicielami polskiego ministerstwa spraw zagranicznych, rokowania w sprawach propagandowych i prasowych polsko-niemieckich. Tego rodzaju rokowania toczyły się już w Berlinie w kon-

cu lutego r. b. i doprowadziły do ustalenia t. zw. „paktu nieagresji prasowej” w stosunkach polsko-niemieckich. Obecnie rokowania te mają być rozszerzone i podobno strona niemiecka wysuwa ten dencję podpisania bliżej nieokreślonego polsko-niemieckiego układu o współpracy w dziedzinie kulturalnej, a przede wszystkim w dziedzinie kinematografii, radiofonji i prasy periodycznej. Nie wiadomo, czy dojdzie do podpisania tego rodzaju układu, tembardziej, że właśnie w ostatnich czasach polsko-niemiecki pakt prasowy o nieagresji, został wyraźnie przez prasę niemiecką naruszony. Niemal cała prasa niemiecka przyniosła w ostatnich czasach niezwykle ostre w to-

nie artykuły antypolskie, występujące w obronie ks. von Pless.

Również w ostatnich czasach, trzy wielkie wydawnictwa niemieckie, pozostające w bezpośrednim stosunku z partją narodowo-socjalistyczną, wypuściły na rynek niemiecki nowe broszury i większe nawet dzieła, uzasadniające konieczność przyłączenia Pomorza do Niemiec.

Najprawdopodobniej podczas rokowań warszawskich, trzeba będzie przedewszystkiem te uchybienia w stosunku do prasowego paktu o nieagresji wytknąć kontrahentowi niemieckiemu.

20 milionów zł. przywłaszczył baron Nolken

wraz z braćmi Rozenbergami z majątku ś. p. Jakóba hr. Potockiego. — Arystokrata rosyjski był zboczeńcem, co go kosztowało dużo pieniędzy

Warszawa, 3 października. Afera barona Nolkena i braci Rozenbergów zatacza coraz szersze kregi. Nieuczciwi plenipotenci okradli ś. p. Jakóba Potockiego na daleko większą sumę, niż 10 milj. zł. Już dzisiaj można powiedzieć, że suma ta dochodzi do 20 milj. zł.

Całą oszukańczą akcją kierował Aleksander Rozenberg, dawny adwokat Petersburski, który był generalnym plenipotentem wszystkich majątków Jakóba Potockiego. Włodzimierz Rozenberg prowadził interesy hrabiego w Polsce, a Mikołaj Rozenberg mieszkał w Paryżu, gdzie wykonywał zlecenia obydwu braci. Trójka ta żerowała przy pomocy Nolkena na łatwości hrabiego, który przedkładał pracę bibliofila, naukową i artystyczną nad zainteresowaniem majątkowe. Powierzył więc całkowicie swoje wszystkie interesy kultajskiej trójce, która dopuszczała się systematycznego rabunku jego mienia. Władze śledcze zajęte są badaniem czy Rozenbergowie byli obywatelami polskimi. Gdyby okazało się nawet, że nie są oni obywatelami Państwa Polskiego, jed-

nak jako zwykli przestępcy kryminalni musieliby być wydani naszym władzom.

Baron Nolken przebywa w więzieniu. Niezwykle sensacyjne szczegóły z życia rosyjskiego arystokraty ujawnia dochodzenie. Rzucą ono ponure światło na tę postać. Przed wojną służył on w gwardji rosyjskiej, skąd go wyrzuciono za zmuszenie do uległości żołnierzy. Baron Nolken jest zboczeńcem.

Po wojnie na terenie Warszawy był dobrze znany wśród zboczeńców i nawet nosił specjalne przezwisko „Panna Kocia”. Ostatnio baron Nolken podobno interesował się specjalnie szoferami.

Zwyrodniał arystokrata miał na tem wiele nieprzyjemnych spraw i

dla zatuszowania ich był zmuszony płacić olbrzymie sumy pieniędzy. Hulanki pochłaniały zawrotne sumy, które musiał czerpać z nieczystych źródeł. Żadne dochody nie wystarczały na zaspokojenie potrzeb barona i rosyjski arystokrata znajdował się stale w trudnościach finansowych.

Główny macher, oszust, Aleksander Rozenberg, cieszył się fatalną opinią w Paryżu. W kołach handlowych uchodził on za zawodowca od „sztucznych płań”, to też nikt nie chciał mu dawać pieniędzy i w ostatnich czasach Rozenberg był całkowicie odosobniony, licząc jedynie na pomoc swych występnych braci.

S.O.S. parowca „Milfott”

Czy statek wraz z całą załogą zatonał?

Nowy Jork, 3 października. (PAT) Statki, które pośpieszyły na ratunek parowca angielskiego „Milfott”, który w dniu wczorajszym przez dłuższy czas nadawał sygnały „S.O.S.”

zdołały dotychczas odnaleźć najmniejszego śladu parowca. Istnieje obawa, że parowiec „Milfott” zatonał wraz z całą załogą.

Moskwa, 3 października (Pa) — Komisariat ludowy oświaty opracował szereg zarządzeń, mających na celu pogłębienie wychowania antyreligijnego w niższych i średnich szkołach sowieckich. 1

STRASZNA KATASTROFA KOLEJOWA W KRZESZOWICACH

jest przedmiotem intensywnego śledztwa. — Badanie aresztowanych kolejarzy odbyło się w obecności wiceministra komunikacji Piaseckiego. — Lista ofiar wzrosła
12 osób poniosło śmierć, 48 rannych

Kraków, 3 października

Potworna katastrofa kolejowa, jaka wydarzyła się onegdaj rano obok stacji Krzeszowice, wstrząsnęła całą Polską.

Jest ona przedmiotem energicznego śledztwa, prowadzonego z ramienia krakowskiego sądu okręgowego przez sędziego śledczego dr. Rogowskiego.

Niezależnie od tego prowadzone są dochodzenia prokuratorskie i policyjne.

Jak już wczoraj donosiliśmy, pierwsze podejrzenie spowodowania katastrofy zwróciło się przeciwko kierownikowi ruchu na st. Krzeszowice, Gabrielowi Nieciowi, ponieważ on polecił zatrzymać pociąg gdyński Nr. 7, a następnie zezwolił na przepuszczenie zdążającego za pierwszym pociągiem kurlera wiedeńskiego Nr. 107.

Nieć tłumaczy się tem, że zatrzymał pierwszy pociąg z powodu zepsucia się zwrotnicy i wobec tego wydał natychmiast blokowemu w woli Filipowskiej, Antoniemu Rrabikowi, polecenie zawiadomienia kierownika pociągu wiedeńskiego o postoju poprzedniego pociągu i przepuszczenia pociągu wiedeńskiego przy pomocy sygnałów ręcznych drugim torem. Jednakże nie wcześniej, zanim pociąg gdyński opuści teren stacji. Okazało się, że Drabik przyjął istotnie to polecenie od Niecia, jednakże nie czekał na dalsze polecenie

i SAMOWOLNIE PRZEPUŚCIŁ POCIĄG WIEDEŃSKI,

co też bezpośrednio stało się przyczyną katastrofy.

WOBEK TAKIEGO OBROTU SPRAWY DRABIKA ARESZTOWANO.

Pozostaje on narazie jeszcze w Krzeszowicach, zostanie jednak odstawiony do Krakowa. Równocześnie bada się jeszcze Niecia, służbę stacyjną w Krzeszowicach oraz obsługę pociągu wiedeńskiego.

Badanie w Krzeszowicach

Wiceminister komunikacji Piasecki który wczoraj o godzinie 16 — wystartował samolotem z Warszawy, przybył do Krakowa o godzinie 17.30 a następnie samochodem w towarzystwie dyrektora kolei inż. Wołkanowskiego i naczelników wydziałów dyrekcji kolei udał się do Krzeszowic na miejsce katastrofy i obejrzał wagony, które uległy uszkodzeniu.

Groźne zajścia strejkowe w Stanach Zjednoczonych

Nowy Jork, 3 października (PAT) W miejscowości Roma w stanie Georgia na tle strajku w miejscowej hucie żelaznej, który trwa od 12 tygodni doszło do poważnych zajść, wobec czego władze stanowe na miejsce wypadków skierowały oddziały wojska z karabinami maszynowymi i granatami.

Złóż ofiarę na powodzian

Fabrykacja kauczuku syntetycznego

W Argentynie ma powstać fabryka dla eksploatacji tego wynalazku

Paryż, 3 października. (PAT) Według otrzymanych tu doniesień z Buenos Aires, jeden z tamtejszych chemików opatentował wynalazek fabrykacji syntetycznego kauczuku.

Z kolei p. wiceminister udał się do urzędu stacyjnego, gdzie osobiście zbadał wszystkie urządzenia, które okazały się w zupełnym porządku. Pan wiceminister przeprowadził osobiście dochodzenie, a następnie wraz z całą komisją dyrekcji kolei odjechał do sądu, gdzie

był obecny przy przesłuchiowaniu przetrzymanych osób i świadków. W sądzie p. wiceminister zabawił około trzech godzin. O godzinie 23.30 p. wiceminister powrócił do Krakowa i odbył konferencję z p. wojewodą Kwaśniewskim i naczelnikiem wydziału komunikacyj-

no - budowlanego województwa oraz z przedstawicielami dyrekcji kolei.

O godzinie 0.45 pan wiceminister odjechał do Warszawy.

Dalsze śledztwo wyjaśni niezawodnie przyczynę straszliwej katastrofy, nie mającej sobie równej w dziejach kolejnictwa polskiego.

Lista ofiar

Wiadomość o katastrofie rozniosła się w ciągu kilku godzin po całej Polsce i już w godzinach popołudniowych poczęły się zjeżdżać do Krakowa, Krzeszowic oraz Chrzanowa rodziny ofiar. W kostnicy w Krzeszowicach, gdzie złożono zwłoki pierwszych śmiertelnych ofiar,

ROZGRYWAŁY SIĘ WSTRZASAJĄCE SCENY.

Ludzie, którzy przybywali tam celem rozpoznania swych bliskich, przede wszystkim zaś młodej dziewczyny, której nie zdołano zidentyfikować, — na widok poszarpanych ciał dostają ataków spazmatycznego płaczu. Jak się dowiadujemy, ostateczna liczba ofiar wynosi 60 osób, w tej liczbie do tej pory 12 śmiertelnych, 7 ciężko rannych i 41 leżących rannych.

Jak zamordowano synka Lindbergha

Aresztowany spółnik Hauptmana zeznaje o porwaniu i zabójstwie dziecka

N. York (PAT), 3 października. Gubernator stanu New Jersey po wizycie, jaką mu złożył prokurator stanu nowojorskiego oświadczył, iż posiada wystarczające dowody, by postawić w stan oskarżenia Hauptmana za zabójstwo dziecka Lindbergha.

Gubernator dodał, iż zamierza zapewnić ekstradycję Hauptmana ze stanu nowojorskiego, zanim rozpocznie się

tam przeciwko niemu proces o wymuszenie.

N. York (PAT), 3 października. Prasa podaje wiadomość niepotwierdzoną jeszcze oficjalnie o schwytaniu spółnika Hauptmana, który po 36-godzinnej indagacji przyznał się, iż brał udział w porwaniu syna Lindbergha. Aresztowany przez długi czas próbował rozmaitych wykrętów, ale załamał

się wobec faktów, stwierdzonych przez policję, którym nie mógł zaprzeczyć.

Twierdzi on, iż trzymał drabinę, po której Hauptman dostał się do mieszkania Lindberghów. Kiedy Hauptman opuścił się z dzieckiem na ziemię postanowiono uwolnić się od porwanego dziecka, a zwłoki jego pogrzebać w lesie w pobliżu Mountrose. Wspólnik Hauptman za udział swój w zbrodni otrzymał część pieniędzy.

Całemu miastu grozi zagłada

Zrabowano materiały wybuchowe, które mogą pozbawić życia 146 tys. mieszkańców. — Niestychana panika ludności

Nowy Jork, 3 października (PAT) W Bridgeport w stanie Connecticut panuje wielkie zaniepokojenie z powodu zuchwałej kradzieży, dokonanej w składach amunicji w pobliskiej

miejscowości w Remington, gdzie skradziono 200 funtów polnołu.

Jest to niestychanie silny środek wybuchowy, 2 tysiące razy silniejszy od prochu.

Skradziona ilość polnołu wystarcza, BY WYSADZIĆ W POWIETRZE CAŁE MIASTO.

146 tysięcy mieszkańców Bridgeportu ogarnęła panika.

Wezwania policji, nadane przez radio oraz zamieszczone w pismach, nawołujące do zwrotu polnołu nie odniosły dotychczas żadnego skutku.

Prasa podkreśla, iż polnoł wybuchy od najmniejszego wstrząsu i nie może być nawet przewożony środkami lokomocji, przy których zastosowane są motory.

Posel polski w Pradze interwenjował

w sprawie aresztowania i maltretowania obywateli polskich

Praga, 3 października. (PAT) Posel R. P. w Pradze dr. Grzybowski interwenjował dziś u ministra spraw zagranicznych Czechosłowacji Benesa w sprawie aresztowanych i maltretowanych obywateli polskich w Cieszynie czeskim. W wyniku interwencji ustalono, że bez przerwania nor-

malnego biegu postępowania sądowego czechosłowackiego pozostający w areszcie przewencyjnym obywatele polscy zostaną natychmiast zwolnieni, rząd czechosłowacki zarządzi natomiast dochodzenie, mające na celu ustalenie winnych odpowiedzialności funkcjonariuszy policji miejskiej w Cieszynie.

Mor. Ostrawa, 3 października.

Śledztwo przeciwko aresztowanym przez policję w Czeskim Cieszynie obywatelom polskim, Bojdzie, Sikomazowi i Wernerowi, znajdującym się nadal w więzieniu sądu powiatowego, trwa nadal. Więźniom pozwolono palić papierosy na skutek interwencji konsula generalnego R. P. Malhomme'a, który przesłał im również doraźną pomoc pieniężną. —

Statek w groźnym niebezpieczeństwie

Halią (N. Szkocja), 3 października (PAT) W odległości 700 mil od Nowej Fundlandji znajduje się w poważnym niebezpieczeństwie parowiec angielski „Bracket”, na pomoc któremu pospieszył okręt kanadyjski „Veverhill”.

Na parowcu 3-ch ludzi załogi jest rannych. Statek, który jest uszkodzony walczy z trudnością ze wzburzonym morzem.

Nadzór nad komornikami Min. sprawiedliwości opracowuje nowe przepisy

Warszawa, 3 października
(B) Dowiadujemy się, że w ministerstwie sprawiedliwości opracowywane są obecnie nowe przepisy o nadzorze nad komornikami i o podziale opłat, pobieranych w kancelariach komorników. Dotąd komornicy pobierali na utrzymanie swej kancelarii 40 proc. z opłat uiszczanych przez klientów. Obecnie, zamierzone jest obniżenie tych stawek do 30 proc.

Straszna katastrofa samolotu wojskowego

San Francisco, 3 października
(PAT) W pobliżu miejscowości Bishop w Kalifornii uległ katastrofie samolot wojskowy, który spadając ze znacznej wysokości rozbił się i spłonął.

4 członków załogi zginęło w katastrofie. Jednemu, który wyskoczył ze spadochronem udało się uratować.

Pieczeń ta wskazuje jakiej pasty do zębów używać należy

COLGATE jest obecnie jedyną pastą do zębów
zaaprobowaną i polecaną przez ZWIĄZEK LEKARZY
DENTYSTÓW W PAŃSTWIE POLSKIM

Dlaczego najpoważniejsi lekarze dentyści są zgodni co do tego, że pasta Colgate stanowi wyjątkowy środek do pielęgnowania zębów?

- 1) Gdyż pasta Colgate czyści zęby dokładnie i gruntownie wnikając w najdrobniejsze nawet szczeliny i szpary.
- 2) Gdyż od pasty Colgate zęby błyszczą jak perły... zawiera ona mianowicie ten sam składnik, jaki stosują dentyści, by oczyścić zęby.

Używaj pasty Colgate dwa razy dziennie.
Odwiedzaj dentystę dwa razy do roku.

PASTA DO ZĘBÓW COLGATE

WAŻNE! Z*1 ŚREDNIA TUBA TYLKO 0.80
Z*2 DUŻA TUBA TYLKO 1.40
Z TYM KUPONEM

Polityka zagraniczna Polski rozwija się normalnie

według planu powziętego przez Marsz. Piłsudskiego. — Opieszałość i lękliwość Ligi Nar. wywoływały ironiczne uśmiechy Marszałka i Mussoliniego Paul Boncour zrzuca z siebie odpowiedzialność za obecną orientację polskiej polityki

Paryż, 3 października.

(PAT) Nawijając do oświadczenia Premiera Doumergue'a o uzdrowieniu zagranicznej polityki francuskiej b. minister spraw zagranicznych Paul Boncour ogłasza dziś na łamach „Oeuvre” w obronie własnej artykuł, w którym stwierdza, że wszystkie ostatnio zarębie strowane fakty dyplomatyczne, jak przystąpienie Sowiec do Ligi Narodów, projekt Paktu Wschodniego, zbliżenie Francji z Włochami, co z natury rzeczy połączają za sobą musi zbliżenie Włoch i Małej Ententy, szczególnie w zakresie skutecznej obrony niepodległości Austrii, i organizacji naddunajskiej nie jest niczym więcej jak szczególnym rozwojem polityki oddawna w zasadniczych liniach prowadzonej przez Quai d'Orsay. Stwierdzenie tego nie umniejsza zasług obecnego ministra spraw zagranicznych i rządu, ale pozwala ustalić ciągłość zagranicznej polityki francuskiej, a zarazem daje możliwość przerwania kampanii obciążającej autora artykułu, Paul Boncoura, częściową odpowiedzialnością za obecną orientację polityki polskiej.

Obecny kierunek polityki polskiej — wywodzi Paul Boncour — nie jest bynajmniej nowością. Powtarzanie w końcu, że Pakt Czterech przyczynił się do tego, jest tworzeniem legendy, którą łatwo rozwiać, gdyż Quai d'Orsay posiada w swoich archiwach odpowiednie materiały.

Jeżeli wziąć pod uwagę jedynie akty znane ogólnie t. j. te, które mi mogą i mam prawo operować — pisze Paul Boncour — to stanowisko Polski w sprawie Paktu Wschodniego, nie mogłoby zadziwić nikogo spośród tych, którzy pamiętają, że już w listopadzie 1932 r. Polska wykazała podobną odrazę do przedłożonego wówczas na konferencji rozbrojenkowej francuskiego planu konstrukcyjnego. Było to na 6 miesięcy przed nowstaniem sprawy Paktu Czterech. Chodziło wówczas o europejski pakt kontynentalny, stanowiący istotę planu, którego poszczególnymi częściami miały być późniejszy bałkański pakt o definicji napastnika, zawarty między Sowiec i ich sąsiadami wreszcie znajdujące się w przygotowaniu Pakt Wschodni oraz Pakt Śródziemnomorski.

Byłoby niesprawiedliwością w stosunku do Polski i umniejszeniem jej zamiarów nie widzieć tego, że jej obecne stanowisko jest normalnym rozwojem polityki, prowadzonej od obicia wła-

dzy przez ministra Becka, ale niewątpliwie oddawna zamierzonej przez Marszałka Piłsudskiego.

Podczas przewlekającego się konfliktu o Wilno — pisze Paul Boncour — miałem możność obserwować pod wielkimi brwami Marszałka jego ironiczne spojrzenia. Domyślałem się również uczuć, jakie Marszałek wynosił z Genewy spowodu jej opieszałości i lękliwości. Uczucia te nie odbiegały zbytnio

od tych, jakie ożywiały Mussoliniego, gdy odmawiał radzie Ligi powierzenia sprawy odpięrania ataków na niepodległość Austrii.

Tem gorzej dla Ligi Narodów i gorzej dla Francji, jeżeli mimo jej usiłowań uzyskania od Ligi rozwiązań jasnych i szybkich, instytucja genewska daje narodom odmłodzonym i ambitnym tyle powodów do opowiadania się za bezpośrednimi porozumieniami i sil-

nemi rozwiązaniami oraz sojuszami na modłę z r. 1914. Jasne jest, że Polska oddawna ożywiająca wraz z Francją Genewę podtrzymująca wraz z nami rozwiązania międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa skierowała swoją politykę na tory bardziej realne. Być może pewne okoliczności dadzą jej możliwość rychłego osadzenia rezultatów tej polityki.

Stanowisko min. Becka popiera cała opinia polska. — Żywy udział delegacji polskiej w pracach Kongresu Unji Międzyparlamentarnej

Stambuł, 3 października.
(Pat) — W pracach kongresu Unji Międzyparlamentarnej, brała bardzo żywy udział delegacja polska. W debacie

ogólnej, zabierał głos senator Loevenherz, podkreślając m. in., że cała opinia polska gorąco popiera stanowisko ministra Becka w sprawie generalizacji trak-

tatów mniejszościowych. Poseł Dzieduszycki wygłosił referat, w którym podkreślił rolę państw Bloku Złotego i Polski w dziedzinie zwalczania kryzysu.

Przewodniczącym stałej komisji politycznej Unji, został jednogłośnie, ponownie wybrany b. poseł, J. Dąbski. Postanowiono, że posiedzenie stałej komisji ustrojowej, traktującej o przyszłości parlamentarizmu, odbędzie się jeszcze tego roku w Warszawie.

W ostatnich dniach obrad, odbył się wybór nowego członka komitetu wykonawczego unji, na miejsce ustępującego prezesa, przewodniczącego parlamentu rumuńskiego. Na miejsce to wszedł polak, senator Loevenherz.

Przed pomnikiem republiki tureckiej delegacja polska złożyła wieniec z szarfami o barwach narodowych.

Niebywały eksperyment pilota szybowcowego

Moskwa, 3 października.

(Pat) — Na zlocie szybowców w Koktebel na Krymie, pilot Anochin dokonał niebywałego eksperymentu. Odczepiłszy szybowiec od samolotu, na wysokości 2500 m. lotnik spadał niemal pionowo do wysokości 1500 m. z szybkością 220 km.-godz., poczem rozmyślnie połałszy szybowiec, spadał czas jakiś z kabiną pilota, odpiął ramię, któremi był przymocowany i szczęśliwie wylądował ze spadochronem.

Dżuma w Mandżurji

Mukden, 3 października.

(PAT) W mieście Nunan w Mandżurji wybuchła epidemia dżumy. Według dotychczasowych doniesień liczba ofiar epidemii wynosi 150 osób, w tem większość kobiet i dzieci. Miasto liczące około 12.000 ludzi objęte jest paniką.

Pamiętaj, że Wielkie Wygrane KAFTALA.

padają stale w szczęśliwej kolekturze

Ostatnio padło tam:

Zł. 1.000.000.—	na Nr. 61.415
Zł. 200.000.—	„ Nr. 5.351
Zł. 100.000.—	„ Nr. 112.612
Zł. 100.000.—	„ Nr. 107.462
Zł. 100.000.—	„ Nr. 85.899
Zł. 50.000.—	„ Nr. 26.104
Zł. 50.000.—	„ Nr. 41.828
Zł. 50.000.—	„ Nr. 109.572
Zł. 50.000.—	„ Nr. 152.252

i wiele, wiele innych wygranych po: Zł. 20.000.—, 15.000.—, 10.000.—, 5.000.— i t. d. na miliony złotych!

Kup więc los do I-ej klasy 31-ej Loterii w kolekturze Loterii Państwowej

W. KAFTAL i S-ka, Łódź, Piotrkowska 54.

Listowne zamówienia załatwiamy odwrotną pocztą P. K. O. konto 304.761

Jeszcze jedna wielka afery we Francji

INSPEKTOR POLICJI HERSZTEM BANDY

złodziei, fałszerzy, szantażystów i włamywaczy. — Jak zdemaskowano naczelnika urzędu śledczego w Lille. Banda Mariani'ego robiła „wielkie“ obroty

Nowy skandal kryminalno-polityczny

Policja francuska nie ma szczęścia. Po aferze Stawiskiego, w której skompromitowała się policja paryska, nastąpiło zabójstwo sędziego Prince'a, zakończone kompromitacją głównego inspektora policji, Bony. W rezultacie tych skandalów zarządono całkowitą reformę instytucji policji śledczej i kryminalnej. Ale zanim zapomniano jeszcze o tych smutnych sprawach, już wybuchł nowy skandal, wręcz niezwykły, tym razem w Lille.

Zupełnie przypadkowo wykryto, że inspektor policji śledczej w Lille, Paul Mariani, stał na czele wielkiej bandy złodziei, fałszerzy i włamywaczy, która w ostatnich latach dokonała szeregu przestępstw.

Tę niezwykłą aferę wykryto całkiem przypadkowo. W ubiegłym roku w szeregu miast francuskich dokonano podobnych kradzieży: złodzieje zakradali się do biur skarbowych i poborców podatkowych i zabierali wszystkie zapasy znaczków skarbowych. W ciągu jednego roku zdobyli oni w ten sposób znaczków na sumę 20 milionów franków. A w kilka miesięcy później na „czarnej giełdzie“ pojawiły się znaczki stemplowe w sprzedaży, po znacznie niższej, od nominalnej, cenie. Amatorów na nie nie brakowało.

Policja aresztowała w Marsylii i Paryżu szereg sprzedawców, ale jak się okazało, byli to ludzie, którzy nabyli znaczki już z trzeciej ręki i na ślad właściwych przestępców nie udało się wpaść. I oto zupełnie przypadkowo dowiedziano się, że inspektor Mariani dostarcza tanich znaczków skarbowych przemysłowcom, lillskim. Mariani, sięgnął się opinia uczciwego człowieka i gorliwego urzędnika policyjnego. Postanowiono więc tę wersję sprawdzić. Skomunikowano się z jednym z przemysłowców lillskich, który zgodził się odegrać rolę wywiadowcy. Przemysłowiec udał się do inspektora Mariani i zamówił u niego znaczków stemplowych na sumę 300.000 franków, za cenę 200.000. Mariani, natychmiast skomunikował się ze swą bandą i wystawił sześciu członków do Paryża po znaczki. Następnego dnia wrócili oni z „towarem“. Ale w chwili gdy wychodzili na peron, otoczyła ich grupa gentlemów w melonkach na głowach:

— Rece do góry!

Natrafiono na ślad bandy inspektora Mariani'ego.

A wówczas zaczęły wychodzić na jaw szczegóły, które wprawiły wszystkich w zdumienie. Inspektor Mariani okazał się dostojnym uczniem Arsena Lupin. Działalność jego bandy, która sam kierował i której dawał wskazówki, była najróżnorodniejsza: szantaże, kradzieże, włamania, handel narkotykami i handel żywym towarem.

Policja wpada na trop handlarza narkotykami Wan Donga. Mariani wydaje polecenie aresztowania go. Wan Donga sprowadzają do jego gabinetu i Mariani sam prowadzi śledztwo, w sposób niezwykle wyrafinowany i okrutny, dopóki nie otrzyma adresu źródła, z którego aresztowany brał narkotyki. Zostaje on osadzony w więzieniu, a w pół godziny później Mariani już udziela wskazówek członkom swej bandy, gdzie mają szukać narkotyków, by spieniężyć je z grubym zarobkiem.

Kokainę przywożą do Francji różnymi drogami: przez Marsylię z Konstantynopola, przez Strassburg z Niemiec i przez Lille z Belgii. Mariani otrzymuje polecenie prowadzenia walki z handlarzami kokainą. A tymczasem wchodzi z nimi w kontakt i za cenę patrzenia przez palce na ich działalność, otrzymuje kolosalne sumy w charakterze okupu, lub wielkie transporty kokainy, które następnie przez swych ludzi sprzedaje.

Szczególnie w niezwykły sposób terroryzował on boćkachmacherów. W przeciwnieństwie do zwyczajów angielskich, zawód ten we Francji jest karany bardzo surowo. Na niektórych boćkachmacherów nałożył on regularne podatki: po 5—10 tysięcy franków rocznie. Kto nie płacił, był natychmiast aresztowany i Mariani pisał wielkie raporty o swych sukcesach policyjnych.

Banda Mariani'ego składała się wyjątkowo z korsykanów. On sam pochodził z Korsyki. Według anegdotki, kursującej we Francji, korsykanin staje się albo wspinałym policjantem, albo bandytą. Mariani umiał połączyć jedno z drugim. Obecnie już wyszło na jaw, że został on inspektorem policji bez obowiązkowego egzaminu. Miał bowiem wysoko postawionych protektorów w Paryżu, którym pomagał na Korsyce w czasie kampanji wyborczej.

Gdy nazwiska tych protektorów będą opublikowane — a to jest nieuniknione, — skandal kryminalny znów nabierze charakteru politycznego.

Niemal każdy dzień śledztwa przynosi sensacyjne szczegóły. Okazuje się, że banda Mariani'ego groziła bogatym ludziom porwaniem dzieci, jeżeli nie otrzyma okupu. Teroryzowani bądź płacili, bądź też kierowali sprawę do policji. Śledztwo było poruczone Mariani'emu i... ani jeden szantażysta nie był wykryty.

Ciekawym szczegółem jest, że jako inspektor policji, otrzymywał on 2000 franków miesięcznej pensji. A tymczasem miał własny samochód, kilka przyciółek, ubierał się u najdroższych krawców, grał bardzo wysoko i nikt nie zwrócił na to uwagi.

Sprawa inspektora Mariani znów zachwiała autorytetem policji we Francji. I nic dziwnego, że przy tej okazji znów poruszono sprawę Stawiskiego, uprzączywie lansując wersję, że został on zastrzelony przez policję tylko dlatego, by nie mógł „sypać“ i wspomnianą sprawę sędziego Prince'a, twierdząc, że został on zamordowany przez ludzi, którym zależało na ocaleniu swej własnej skóry.

Wykrycie afery Mariani'ego poruszyło całą Francję. A szczegóły jego działalności, które stopniowo wychodzą na jaw, budzą prawdziwą sensację.

Andrzej S.

„Dziki“ poseł — dr. Wrona

Tendencje rozłamowe w Stronictwie Ludowym

Warszawa, 3 października

(B) W związku z ostatnimi uchwałami rady naczelnej Stronictwa Ludowego, która na tle przejawiających się w tem stronictwie tendencji rozłamowych, potępiła działalność swego byłego prezesa p. dr. Stanisława Wrony, ko munikują nam ze sier parlamentarnych, że dr. Wrona na skutek uchwały o potępieniu, wystąpił ze stronictwa, nie składając mandatu poselskiego i nie przyłączając się do żadnego z istniejących na terenie sejmiku ugrupowań poselskich. — Będzie więc dr. Wrona tak zwanym posełem „dzikim“. Poza tem dowiadujemy się że dr. Wrona oraz jego towarzysze partyjni z posłami: Wyrzykowski i Waleronem na czele, nie mają zamiaru rezygnować z wydawania tygodnika „Polaka Ludowa“, którego linja polityczna spotkała się również z niechęcią w łonie ostro opozycyjnej grupy ludowej, którą kieruje b. marszałek Rataj.

Członkowie rozwiązanej partji N. O. R.

otrzymali akty oskarżenia

Warszawa, 3 października

(B) Prokuratura sądu okręgowego w Warszawie, doręczyła dzisiaj 17-tu członkom obozu narodowo-radykalnego, przebywającym od 6-ciu tygodni w warszawskim więzieniu mokotowskim, akty oskarżenia. Uwieczonych podzielono na grupy według rodzaju przestępstw. — Jednej z grup akt oskarżenia zarzuca na leżenie do organizacji tajnej, a drugiej grupie działalność, zmierzającą do dokonania przewrotu.

W dniu wczorajszym poraz pierwszy oskarżeni otrzymali pozwolenie na rozmowę ze swymi obrońcami. Wczoraj również władze śledcze zakończyły przesłuchiwanie świadków w sprawie krwawego zajścia, które miało miejsce 3 miesiące temu na ul. Wolskiej.

FUTRA-MODELE

MAKSYMILJAN APFELBAUM i S. KA
WARSZAWA

ZAPREZENTUJE SWOJE

KREACJE FUTRZANE

Dn. 5, 6, 7 PAŹDZIERNIKA w godz. 10-2 14-7

w GRAND-HOTELU

MAKSYMILJAN APFELBAUM i S. KA

Bicze z piasku.

Dygnitarze w opałach

Pan ambasador Stanów Zjednoczonych w Moskwie, Bullitt, ziewa przeziębienie na wszystkich reprezentacyjnych przedstawieniach w teatrach moskiewskich i na wszystkich premierach filmów rosyjskich.

Czyżby widowiska były nudne, inscenizacja, dekoracje, reżyserja, gra artystów nie stały na odpowiednim poziomie?

Alé skądże! Wiemy przecież na jakie wyżyny wspiął się współczesny teatr rosyjski, a i film rosyjski przoduje innym.

Cóż jednak z tych wysokich walorów artystycznych przychodzi panu ambasadorowi, kiedy tekstu sztuk nie rozumie ani w żab. Teatr moskiewski gra bowiem tylko sztuki w języku rosyjskim, a kino wyświetla tylko filmy rosyjskie. I pan ambasador nie rozumie ani jednego słoweczka, bo po rosyjsku ani be, ani me, ani kukurkuku! Wjecz nudzi się straszliwie i ziewa od ucha do ucha.

Na pewnym bankiecie zwierzył się z tych trosk swemu sąsiadowi.

A sąsiadem tym był niebyłe kto, bo

sam prezes komisarzy ludowych Molotow.

Molotow uśmiechnął się i dał zdrową radę:

— Naucz się pan po rosyjsku, panie ambasadorze, to będziesz wszystko rozumiał.

Ambasador zdziwił się przedewszystkiem, że wogóle można Amerykaninowi zaproponować naukę języka rosyjskiego. Jemu samemu taka myśl nigdy nie przyszłaby do głowy! Przecież to takie proste, że cały świat powinien mówić po angielsku, a nie Amerykanin uczyć się po rosyjsku.

— To jest niemożliwe, — odparł, — ja się do końca życia nie nauczę tych wszystkich waszych „sz“, „c“, „szcz“! Można na tem język połamać! Raczej pan, panie prezesie, powinieneś się nauczyć po angielsku.

— Język rosyjski wcale nie jest trudniejszy od angielskiego, — odparł Molotow — ale przyznaje panu słusność, że ja powinieneś się nauczyć po angielsku.

— Wie pan — dodał — załóżmy się, który z nas w ciągu roku zrobi lepsze postępy, czy pan w znajomości języka

rosyjskiego, czy ja angielskiego?

Tu ambasador ożywił się: zakład, to co innego, to już trochę przypomina Amerykę, to ostroga, to doping!

— Zgoda, — zawołał — ucze się po rosyjsku, a dnia 15 sierpnia 1935 roku w obecności korpusu dyplomatycznego egzamin: ja zdaję z rosyjskiego, a pan z angielskiego. Identyczne pytania i teksty wypracowań. Kto lepiej zda — wygrywa zakład.

Podali sobie ręce, drugi sąsiad przeciął i układ stanął. Tajemnicą pozostało tylko — o co się założyli? Czy o pudełko cygar hawańskich, czy o butelkę szampana, czy może... o spłatę długów carskich?

Zbliża się zima, więc na długie zimowe wieczory obaj dygnitarze mają zapewnioną tanią, godziwą rozrywkę: będą się wzajemnie uczyć wierszyków, wkuwać słówka i pisać dyktanda.

A za niecały rok — egzamin.

Wyobrażam sobie ich zdenerwowanie w ostatnich tygodniach: gorączkowe kucie po nocach, podtrzymywanie się czarną kawą, a ilekroć któryś zdręgnie się nad gramatyką, to mu się zaraz przysni egzamin, profesor i dwója za byki zrobione w ćwiczeniach na temat „Jak spędziłem wakacje“.

Wreszcie nadejdzie dzień 15 sierpnia.

Obaj kandydaci z wielkiej emocji

nie dokończą śniadania, umyją rączki, włożą czyste kołnierzyki — marsz na egzamin. W wielkiej sali zgromadzi się cały korpus dyplomatyczny pod przewodnictwem dziekana, a wspaniałe, złotem kapłące mundury jeszcze więcej strachu napędzą kandydatom.

Zasiadą grzecznie w ławkach, wysłuchają tematu wypracowania i wezmą się do roboty.

Po sali poważnie przechadzać się będzie dziekan, od czasu do czasu robiąc uwagi:

— Panie Prezesie Molotow, jak pan siedzi? Proszę nie bimbać nogami. Ma pan jeszcze tylko kwadrans czasu.

— Panie ambasadorze Bullitt, czego pan ciągle zagłada pod ławkę? Co pan tam ma, czy aby nie ściągaczkę?

A na obu dygnitarzy biją siódme poty.

Prezes Molotow ani rusz nie może sobie przypomnieć, jak jest po angielsku „jesień“, a ambasador Bullitt ma wątpliwości, czy „sobaka“ jest rodzaju męskiego, czy żeńskiego? Nachyla się więc i szepce coś do Molotowa, ale w tej chwili od stołu profesorskiego grzmi dziekan:

— Nie podpowiadać tam! Co to znaczy?

— Znam ten ból! Ja też zdawałem egzamin, więc współczuję wam, koledy! Padalec.

Październik	Dziś Franciszka Seraf
4	Jutro Placyda M.
Czwartek	
	Wschód słońca 5.40
	Zachód słońca 17.11
	Wschód księżycy 1.15
	Zachód księżycy 15.58
	Długość dnia 11.32
	Ubyło dnia 5.04

1.000.000 Zł. wygrać możesz jedynieża kupując los do 1-szej klasy w najszczęśliwszej kolekturze

G. WOLMAN Narutowicza 38, tel. 181-38 i Pl. Reymonta 3/4, tel. 219-59.

Piękne dni jesieni już się kończą.—PIM przepowiada deszcze i śnieg

Mamy w tym roku istotnie niespodziewane pogody. Po fatalnym lecie, jesień jest niezwykle piękna. Mimo, że to już październik, panuje takie ciepło, jakiego nie mieliśmy w lipcu. Wczoraj, o godz. 12 w południe, notowano w Łodzi 22 stopnie C.

Jak długo potrwa jeszcze to jesienne lato? Według zapowiedzi stacji meteorologicznej w ciągu miesiąca października należy spodziewać się następujących pogód:

W ciągu pierwszej dekady, t. j. do 10 października będziemy mieli jeszcze bardzo ciepłe dni. Dopiero pod sam koniec dekady nastąpi spadek temperatury. W drugiej dekadzie już rozpocznie się prawdziwa jesień. W pierwszych dniach tego okresu będziemy mieli pogody pochmurne i dżdżyste, później nastąpi na 2—3 dni ocieplenie i wreszcie rozpocznie się już poważny spadek temperatury, dający początek ogrzewaniu mieszkań. Noce będą już bardzo chłodne.

W trzeciej dekadzie, od 21 do 31 października będziemy mieli jesienne burze i obfite opady deszczowe, a pod sam koniec miesiąca nawet opady deszczu ze śniegiem. Pod koniec miesiąca rozpoczną się już trwałe przymrozki. Jak widzimy więc, według przepowiedni stacji meteorologicznych, cieszymy się już ostatnimi dniami lata. (i).

Spadek bezrobocia o 181 osób w ciągu tygodnia

Według ostatnich danych biur pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia, liczba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całego kraju w dniu 29 września b. r., wynosiła 289.235 osób, wykazując spadek bezrobocia o 181 osób w ciągu tygodnia.

Liczba bezrobotnych w Warszawie (wraz z okregiem) wynosiła 29.437 osób, t. j. o 308 osób mniej, niż w tygodniu poprzednim. Liczba bezrobotnych w Łodzi (wraz z okregiem) zwiększyła się w ciągu tygodnia o 431 osób i wynosiła 25.455 osób. Liczba bezrobotnych na Śląsku wynosiła 90.190 osób, wykazując wzrost bezrobocia o 198 osób w ciągu tygodnia.

Bezrobotny i bezdomny rzucił się pod pociąg

Na torze kolejowym pomiędzy przejazdem przy ul. Kątnej, a wiaduktem przy ul. Obywatelskiej, znaleźli przechodnie wczoraj strasznie zmasakrowane zwłoki młodego człowieka. Ciało, a raczej jego krwawe strzępy, zostały rychło zidentyfikowane. Śmierć pod kołami pociągu znalazł 23-letni Władysław Myszkowski, bezrobotny i bezdomny.

Szczegóły tej tragedji są wstrząsające. Myszkowski niedawno wrócił z wojska. Nie mógł znaleźć nigdzie pracy. Rodziców nie miał i korzystał z gościny ciotki u której mieszkał przy ul. Błońskiej. — Ostatnio ciotka — sama uboga — wymówiła mu dom. Przez jakiś czas młody człowiek poszukiwał gorączkowo pracy sypiając na polach, lub w cegielniach. Wreszcie wczoraj — zmęczony i zupełnie bez nadziei — położył się na szynach i znalazł śmierć.

Lekarze wezwani do Warszawy

na konferencję do p. min. Paciorkowskiego. — Pracownicy wysyłają memoriał do ministerstwa — Groszowe oszczędności nie uratują sytuacji Z za kulis gospodarki ubezpieczalni łódzkiej

Wczoraj odbyło się specjalne posiedzenie prezydium Unji związków zawodowych, w sprawie nadzwyczajnych redukcji, jakie przeprowadziła ubezpieczalnia społeczna wśród pracowników.

Przedstawiciele związku pracowników ubezpieczeniowych zdają sobie doskonale sprawę, iż wobec skurczenia się wpływów ubezpieczalni, konieczne było zastosowanie pewnych oszczędności budżetowych. Gdyby więc redukcje plac były przeprowadzone w racjonalny sposób, pracownicy przyjąłby je jako zło konieczne i skutek ciężkiej sytuacji materialnej ubezpieczalni. Tymczasem redukcja przeprowadzona została w sposób tak chaotyczny i krzywdzący urzędników, iż prezydium unji stanowczo postanowiło przeciwko temu zaprotestować.

Na posiedzeniu wskazano, że ubezpieczalnia zatrudnia szereg emerytów, którzy mają zapewnione utrzymanie, a którym nie zmieniono kategorii służbowej i nie zmniejszono plac. Zmniejszono plac również wielu pracownikom samotnym oraz urzędnikom, zwłaszcza niedawno zaangażowanym do ubezpieczalni. Natomiast w wysoce niesprawiedliwy sposób zredukowano place długoletnim pracownikom, pracującym w kasie chorych niemal od chwili powstania tej instytucji, żywicielom rodzin itp.

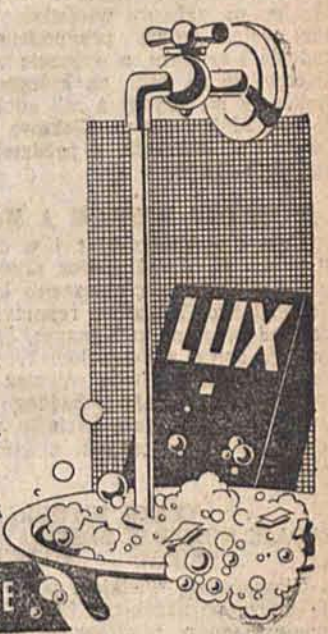
Wetnę można prac bez obawy — na zimno w Luxie

Obecnie można wetnę prac szybko i wygodnie. Nowy Lux jest tak łagodny, że daje natychmiast obfitą pianę w zimnej wodzie. Wetna po praniu nie zmienia się: pozostaje elastyczna, miękka i puszysta.

Znacznie tańszy — a jednak lepszy

NOWY LUX

DAJE NATYCHMIAST PIANĘ W ZIMNEJ WODZIE

Z tych względów postanowiono niezwłocznie wysłać memoriał do ministerstwa opieki społecznej i wyszczególnić w nim wszystkie niewłaściwości dokonanej redukcji, bez liczenia się z interesami pracowników. W memoriale pracownicy wskażą, że jeśli reduk-

cja budżetu jest konieczna, należy przy realizacji tego zachować jakieś właściwe kryterium, a nie pozbawiać środków utrzymania ludzi, którzy stosunkowo mało zarabiają, a mają poważne obowiązki rodzinne.

W jakim kierunku poczyniono oszczędności w ubezpieczalni, świadczy następujący charakterystyczny szczegół. Oto pracownicy ubezpieczalni otrzymywali na drugie śniadanie herbatę. Herbaty tej nie skasowano, ale zarządzone, by wszyscy pracownicy posiadali własne szklanki, podstawki i tyżeczki i sami je myli — by można było zwolnić z pracy jedną posługaczkę, pobierającą za to grosze...

W sprawie wypowiedzenia, udzielonego 60 lekarzom-specjalistom przez ubezpieczalnię, dowiadujemy się następujących jeszcze szczegółów. Według projektu ubezpieczalni, ma być skasowanych 60 etatów, i godziny, w których ordynowali ci lekarze, nie będą przydzielone innym lekarzom, lecz zniesione.

Według dotychczasowych przepisów, lekarz musiał poświęcić na przyjęcie każdego nowego pacjenta 9 minut, na starego pacjenta — 6 minut. Ponieważ lekarzom przydzielono również część pracy kancelaryjnej, jak wypełnianie arkuszy zdrowotnych i t. d., na zbadanie pacjenta pozostawały 3 minuty. Jeśli skasuje się 60 etatów lekarskich, pozostali, chcąc przyjąć wszystkich pacjentów, będą mogli poświęcić na badanie tylko półtorej do 2 minut. Nie trzeba być lekarzem, by stwierdzić, jakie to będzie badanie i leczenie.

Jak się dowiadujemy, w związku z wynowledzeniem 60-ciu lekarzom-specjalistom, zarząd główny związku lekarzy interweniował w ministerstwie opieki społecznej, domagając się, na podstawie okólnika p. ministra Paciorkowskiego, anulowania tych wypowiedzeń. P. minister Paciorkowski zaprosił przedstawicieli lekarzy na konferencję w tej sprawie na dzień dzisiejszy.

Z ramienia lekarzy łódzkich na konferencję te delegowani zostali dr. Szwajg i dr. Stafczak.

Niezależnie od tego wczoraj odbyło się pod przewodnictwem naczelnika dr. Tomaszewskiego posiedzenie Izby Lekarskiej w Łodzi, na którym postanowiono wystosować do ubezpieczalni protest przeciwko pogwałceniu umowy zbiorowej oraz wytycznych do umów z lekarzami.

WZYWA SIĘ

wszystkich bez wyjątku mieszkańców m. Łodzi do wzięcia udziału w nadchodzącej 31 Loterii Państwowej!

LOS LOTERJI PAŃSTW. ZAKUPIONY W SŁYNNY KOLEKTURZE

N. JATKA Piotrkowska 22 Piotrkowska 66

daje największe szanse zdobycia Fortuny!

CZAS NAGLI!

CIĄNIENIE JUŻ WKRÓTCE!

Krwawa tragedia miłosna

Zabójstwo i samobójstwo człowieka, zapędzonego przez los w ślepy zaułek...

W lesie koło przystanku Modlica, kolei dojazdowej do Tuszyna, rozegrała się onegdaj w godzinach popołudniowych krwawa tragedia.

Około godziny drugiej rozległ się na szosie odgłos dwóch strzałów. Przejeżdżający woźnica pośpieszył ku przystankowi i rychło ujrzał dwa ciała — męzczyzny i kobiety — leżące tuż koło szosy, na skraju lasu i pławiące się we krwi.

Zaalarmowany najbliższy lekarz stwierdził zgon mężczyzny i b. ciężki stan kobiety.

W międzyczasie władze ustaliły co następuje:

Zabity nazywał się Józef Wojtera, liczył lat 39 i był od kilku lat woźnym w Łódzkim Banku Dyskontowym przy ul. Piotrkowskiej 43. Ciężko ranna — była jego przyjaciółka, robotnica w firmie Kinderman — 32-letnia Bronisława Sprusińska.

Wojtera znał Sprusińską od kilku lat i z jednej strony ukrywał przed nią, że jest żonaty (żona jego pracuje jako po-

slugaczka w tym samym banku), z drugiej zaś strony ukrywał przed żoną, że z Sprusińską włączył go wezły b. intymne. Przed niedawnym czasem obie te tajemnice Wojtera wyszły na jaw. Od tej chwili żona nie przestawała czynić mężowi i jego przyjaciółce już nietylko wyrzutów, ale wręcz awantur, zaś rozgorączkowaną Sprusińską poczyniała się od niego odsuwać.

Z tej sytuacji nieszczęśliwy woźny daremnie szukał wyjścia. Nie mógł znaleźć takiego rozwiązania, któreby zadowoliło obie strony i nie wymagało od niego ofiar. Wreszcie onegdaj, podczas przechadzki do miasta, doszło między parą przyjaciół do decydującej rozmowy. I wówczas Wojtera, doprowadzony do rozpaczki, uznał najwidoczniej, że innego wyjścia niema — jak tylko śmierć ich obojga.

Dowiadujemy się, że Sprusińska, mimo usilnych zabiegów lekarzy, wczoraj nad ranem zmarła od ran, zadanych jej przez Wojterę. (g)

Tydzień Szkoły Powszechnej 2-8. X. BUDUJMY SZKOŁY

Na fali radjowej.

HENRYK CZAPLIŃSKI PRZEZ RADJO.

W koncercie wieczornym w dniu 4 października (czwartek) o godz. 21.00 wystąpi jako solista, Henryk Czaplinski, który wykona Suite opus 27 Rathausa i fragment z baletu „Harnasie” Karola Szymanowskiego.

NIEDYSKRECJE BALETOWE

Niedyskrecje baletowe — to audycja literacko — muzyczna układu Teodozji Lisiewicz i Jerzego Tepy, podczas której będziemy mieli możność przysłuchać się rozmowom, jakie na tle tanecznej muzyki prowadzono ongiś, prowadził się dziś i prowadzić będzie w przyszłości na balach i wieczorkach. Djalogi te przeniosą nas na bale z czasów Ludwika XVI, do palacu Pod Blachą, na zabawy wiedeńskie z okresu narodzin walca, potem przypomniemy sobie czasy kadryla i szajera, a wreszcie w roku 2034 znajdziemy się na balu, na którym rej wodzi pięć piękna, a mężczyźni z roli zdobywców przeszli do roli zdobywanych. Ciekawa ta audycja nada Lwów w czwartek, 4 października o godzinie 15.45—16.45.

MIEDZY WĘGLEM A MANGANEM.

Dnia 4 października t. j. w czwartek o godz. 21.45 dr. M. Książkiewicz przeprowadził raport z gabinetu geologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Tematem raportu będzie badanie pod węglem kamiennym, które jest wykonywane dzięki subwencji Województwa Śląskiego. Poruszone będą również specjalne metody, które pozwalają z każdego kawałka węgla wydestakować przebogate kształty papirusi i skrzypów przedhistorycznych, z których ten kawałek powstał.

TEATR WYOBRAŹNI NADAJE KOMEDIĘ ZDZISŁAWA MARYNOWSKIEGO — „ROZWÓD”.

Ciesząc się wielkim powodzeniem na scenie teatru poznańskiego komedia Zdzisława Marynowskiego p. t. „Rozwód”, jest obecnie wystawiana przez teatr krakowski z równym sukcesem, to też i radioluchacze przyjmą z zadowoleniem wiadomość, że rozgłosna krakowska nada tę komedię w skróconej, zradiofonizowanej formie dnia 4 października t. j. w czwartek o godz. 17.00.

Tydzień Szkoły Powszechnej

Program „Tygodnia Szkoły Powszechnej” przewiduje propagandę wśród społeczeństwa, które uświadomić sobie powinno zadania i potrzeby Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych, a przez to i zagadnień związanych ze szkolnictwem powszechnym. Dla powiększenia funduszy Towarzystwa zorganizowana zostanie w nadchodzącą niedzielę, dnia 7 października r. b., zbiórka uliczna, a w ciągu całego „Tygodnia Szkoły Powszechnej” odbywać się będzie sprzedaż nalepek na okna po 10 gr. za sztukę, sprzedaż specjalnych cegiełek na budowę szkół oraz wywieszek sklepowych dla właścicieli sklepów. Analogiczna zbiórka odbędzie się w okresie „Tygodnia” również i w szkołach. Na podkreślenie zasługują również nalepki na książkach i podręcznikach. Rodzice i młodzież szkolna, nabywająca podręczniki i książki pomocnicze, żądać winna od księgarzy w każdym wypadku 10-groszowej nalepki koloru zielonego. Cena książki nie ulega przy tem podwyższeniu, gdyż nalepka stanowi ofiarę księgarza na rzecz Tow. Pop. Bud. Szkół. Brak znaczków na książkach nie obniża zatem ceny samej książki, zmniejsza natomiast wpływy na budowę szkół powszechnych.

Teatr „ROZMAITOŚCI”, tel. 112-25. Dziś, w czwartek, o godz. 9.30 w. po cenach jednolitych cały parter 1 ZŁOTY.

„Mąż, człowiek i ojciec” Michałem Michalesko

na czele całego zespołu. Uwaga! W niedzielę, dn. 7 paźdz. o g. 9.30 w. poeznialne przedstawienie Michała Michalesko. Bilety już do nabycia przy kasie teatru.

SALA FILHARMONJI, tel. 213-84. DZISIAJ, o godz. 8.30 wiecz. SPIEWA

ADA SARI

śpiewaczka koloraturowa światowej sławy. Szczegóły w programach. W NIEDZIELĘ, dnia 7 października o g. 6 wiecz. Tylko jeden koncert

CHÓR DANA

Program zupełnie nowy. Udział biorą: Mieczysław FOGG, Marysia NOBISÓWNA (tańce), Adam WYSOCKI. Bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

Proces narodowych socjalistów w Wilnie

Prezes, wiceprezes i „ideowy” przewodnik na ławie oskarżonych. — Sąd ujawnił sensacyjne kulisy działalności zakonspirowanej organizacji

Wilno, 3 października. Sąd okręgowy, pod przewodnictwem prezesa Kaduszkiewicza, rozpatrywał sprawę centralnych władz Nar. socjal. partii robotniczej okręgu wileńskiego. Na ławie oskarżonych zasiedli: Henryk Reksć, komendant, a następnie prezes tej organizacji, który jednocześnie ją finansował, Mieczysław Gliński, wiceprezes, i trzeci oskarżony — ideowy „przewodnik” tej organizacji w Wilnie, Paweł Sperski. (Nawiasem mówiąc, Reksć i Gliński zostali wybrani podczas ostatnich wyborów, jako radni do rady miejskiej z listy ND-ckiej). Akt oskarżenia zarzuca oskarżonym, że w grudniu 1933 roku założyli i do czerwca 1934 r. kierowali NSPR okręgu wileńskiego, jako filia centrali w Ka-

towicach. Cel tej organizacji miał pozostać tajemnicą dla władz państwowych. W stosunkach wewnętrznych członkowie nazywali się wzajemnie „Rodak”, Rodacy składali czyste przysięgi przed dyktatorem organizacji w osobie Reksćcia. Po przysiędze każdy z członków otrzymywał nazwę w postaci numeru. Naprz. Reksć był „jedenastką”, Saperski „trójką”. Organizacja kierowała tajne władze, które prowadziły podwójne protokoły. Jeden — nic nie znaczący w swej treści — przesyłał do województwa, zaś drugi — z faktycznym przebiegiem posiedzenia i uchwałami zebrania — pozostawiali w tajnych aktach. Organizacja posługiwała się tajnymi adresami prywatnymi dla komunikowania się z pokrewnymi organizacjami. Przy organizacji utworzono 7 okręgów, które „opiekowały” się bojówkami. Komendantów bojówek wyznaczał „dyktator” Reksć i wymagał od nich bezwzględnego posłuszeństwa. Zadaniem organizacji było: czynne występowanie przeciw żydom i rozbijanie organizacji o innych podstawach ideowych. W tym celu korzystal z usług zakonspirowanych członków partii. Oskarżonych bronił adw. Engiel.

Już wkrótce TELEFUNKEN-TRYUMF

Odbiornik, jakiego jeszcze nie było. Cena wraz z 4 lampami zł. 280--.

Nowe udogodnienia pocztowe

Przyjmowanie paczek bezpośrednio u nadawców

Począwszy od dnia 11 października r. b. wprowadzone zostaje wyjątkowo na terenie Łodzi, jako miasta wybitnie handlowego i przemysłowego, nowe udogodnienie pocztowe, polegające na przyjmowaniu paczek przez pracowników pocztowych bezpośrednio w lokalach nadawców o ile ci ostatni zgłoszą w Urzędzie Pocztownym Łódź i żądanie drogą telefoniczną (telefon 197-44 wewn. 99) lub ustną nadania paczek w ilości nie mniejszej niż 20 sztuk i wyżej. Za każdą przyjętą paczkę u nadaw-

cy poczta pobierać będzie specjalną opłatę dodatkową w wysokości 15 groszy bez względu na wagę paczki. Inowacja ta ma duże znaczenie dla sfery gospodarczych i handlowych, gdyż nadawca, który korzystać będzie z tego udogodnienia, bardzo wiele zyska na czasie, ponieważ nie będzie musiał oczekiwać w kolejce, opłacać tarychy środków lokomocji, obsługi i t. p. Bliższych informacji udziela dział nadawczy paczek Urzędu Pocztownego Łódź I (wejście z ul. Kilińskiego) w godzinach od 8 — 18-ej.

CIĘKAWY DANE

Wygrane samej tylko ubiegłej Loterii	oraz	Wielkie wygrane poprzednich Loterii
50.000 na Nr. 51914		300.000 na Nr. 74839
50.000 " " 74399		300.000 " " 183355
50.000 " " 165060		200.000 " " 52078
20.000 " " 55697		150.000 " " 88281
20.000 " " 108341		100.000 " " 58080
20.000 " " 181582		75.000 " " 75040
20.000 " " 167922		50.000 " " 110258
15.000 " " 10975		50.000 " " 154409
15.000 " " 70188		
15.000 " " 132183		

9 wygr. po 10.000, 10 wygr. po 5.000 i bardzo wiele po 20.000, 15.000, 42 wygr. po 2.500 i t. d. i t. d. są najlepszą reklamą kolektury

J. WOLANOW

Dane te w zupełności potwierdzają popularność tej placówki szczęścia. Kto jeszcze nie nabył losu I-ej klasy, niechaj już śpieszy do Wolanowa, gdyż z powodu dużej frekwencji przewidziany jest i tym razem brak losów.

Ołgnienie już 18 października. — Cena 1/4 l. zł. 10, 1/2 l. zł. 20, 3/4 l. zł. 40

J. Wolanow, Łódź, Piotrkowska 11 lub Piotrkowska 72

należność zaś wpłacać do P. K. O. na konto 141795.

Oddział w Pabjanicach Pl. Dąbrowskiego 3.

Nocna praca w fabrykach

podrywa solidną kalkulację i stanowi niełojalną konkurencję

Jak już donosiliśmy, na ostatnim kongresie włóknarzy w Łodzi uchwalono m. in. rezolucję, domagającą się skasowania pracy nocnej, t. zw. trzeciej zmiany, w fabrykach łódzkich. Obecnie w sprawie tej zabrali głos przemysłowcy, właściciele przedsiębiorstw, którzy również postanowili zwrócić się do władz o likwidację nielegalnej pracy nocnej, gdyż w przeciwnym wypadku będą oni musieli wypowiedzieć umowę zbiorową w przedsiębiorstwie w Łodzi. Jak nas informują, przemysł zarobkowy zasadniczo sprzeciwia się pracy nocnej robotników, uważając, że, gdyby nie praca nocna, stosunki w przedsiębiorstwie kształtowałyby się o wiele pomyślniej. Tymczasem liczba przed-

siębiorstw zarobkowych, pracujących nielegalnie w nocy stale się powiększa, gdyż kary nakładane na tych przemysłowców są bardzo niskie. Związek przedsiębiorców twierdzi, że kary winny być wymierzone w wysokości proporcjonalnej do zarobków, by nie opłacało się uruchamiać trzeciej zmiany. O ile stosunki te nie ulegną zmianie, związek przedsiębiorców wypowie umowę, gdyż uważa, że tylko w ten sposób będzie mógł się przeciwstawić niełojalnej konkurencji. W związku z tem dowiadujemy się, że inspektorat pracy zwróci obecnie szczególną uwagę na zatrudnianie trzeciej zmiany robotników, przeprowadzając systematyczne kontrole w przedsiębiorstwach.

Nie wie, o co chodzi młodzieniec, oskarżony o komunizm

Oskarżony liczy lat 17, nazywa się Abram Waldman. Ma czarną kędzierzawą czuprynę i niespokojne spojrzenie. Już na pierwszy rzut oka nie robi wrażenia młodzieńca roztropnego. Waldman został zatrzymany w dniu pierwszym maja w Zgierzu w chwili, gdy wznosił okrzyki w pochodzie zorganizowanym przez elementy komunikujące. Świadczący przed sądem wywiadowcy ustalili, że Waldman był w pochodzie i z rękami w tubkę przy ustach wykrzykiwał wraz z innymi nielegalne hasła. Waldman tłumaczył się, że polityką się nie zajmuje, że jest poborowy i że w pochodzie znalazł się przypadkowo. Gdy słyszał jak inni coś wołają, przyłożył ręce do ust i również krzyknął: „Niech żyje!”. Kto miał „żyć” i co to jest rząd robotniczo - włościański — tego Waldman nie wie. Sąd skazał go na sześć miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu przewrotnego (gas).

SALA FILHARMONJI, tel. 213-84. NIEDZIELA, dn. 7 października o g. 12-ej w pol. 1934/35

Przed stolica Pierwszy Wielki Pokaz Mód Jesiennie-Zimowych

Udział biora następujące firmy: Warszawskie: Maison GOUSSIN - CATTLEY (suknie - płaszcze - kostiumy) Maksymilian APPELBAUM (futry), L. KRYSIUK (perfumy) L. Weila — Paryż), „RAVIS” Prof. Cecile Sandler (kosmetyka) wszystkie modele wykonane z materiałów firmy: Compagnie Generale des Industries Textiles Allart Rousseau & Co. — dawniej Piesch Al. Kościuszki 39. Łódzkie: Kapelusze — E. Zauberman, Piotrkowska 120; Gorsety — „Divo”, Traugutta 8; Obuwie — A. Ogórek, Zawadzka 11; Pończochy — Margulies i Wolman, Południowa 69; Wyroby skórzane, torebki: R. Grabowiecki, Piotrkowska; Nowości sezonowe: „Gablonz”, Piotrkowska 59; Rekawiczki: „Rex” Bracia Radziejewscy, Lwowa 4; Trykotaż: H. Szenwie S-cy, Piotrkowska 128; Dywany: Teodor Finster, Dowborczyków 17; Watolina: E. Boksleitner, Sienkiewicza 79; Salon fryzjerski: A. Holodnyak, Piotrkowska 27; Czekolady: „Pinos”, Piotrkowska 55 i 105; Ciasta: Józef Piatkowski Cukiernia „Ziemiańska”; Kwiaty: „Marta” Narutowicza 32. Conferencier: WITOLD ŻDZITOWIECKI. Tańce artystyczne w wykonaniu zespołu szkoły p. KRUKOWSKIEJ. — Modele prezentują promowane piękności warszawskie. Bilety od 1 zł. już nabywać można w kasie Filharmonji.

POLSKI ROBOTNIK na OBCYZYNI

Piętnastolecie emigracji polskiej do Francji. — Bujne życie organizacyjne wśród uchodźców polskich. — Niezliczona ilość związków, stowarzyszeń, Bractw i Kół. Naiwny, a wzruszający ceremoniał obchodu rocznic lokalnych

Co odbudował zniszczone podczas wojny prowincje Francji

Paryż, we wrześniu. Przymusowy odpyw fali reemigracji z Francji do Polski — (co tydzień w wydaleniach) — nastąpił w okresie leusowym. Teraz właśnie polska emigracja we Francji, powinna obchodzić jej piętnastolecie. Dokładnie, piętnaście lat temu, w jesieni, pierwsze kadry robotników polskich przybyły z Westfalii na ziemie francuskie, aby na wielkim polowisku departamentów Nord i Pas Calais uruchomić szyby węglowe i budować te najbardziej uprzemysłowione pola kraju. Piętnaście lat temu. Piętnaście lat temu. A rocznica — to szczególnie ciekawe i charakterystyczne w mowie polskiego emigranta w Francji...

Jedną z najcharakterystyczniejszych polskich emigracji we Francji, jest ta emigracja organizacyjna. Każdy emigrant należał tam co najmniej do jednego z wielu polskich organizacji. W każdej kolonii polskiej w Francji istniało kilka, kilkanaście a nawet kilkadziesiąt takich organizacji. Było więc w czym wybierać. Część z nich — to ogólna polska emigracyjna, obejmująca całą Francję. Do nich należą: Związek Towarzystw Marszałka Piłsudskiego, Związek Robotników Polskich, Związek Towarzystw Kulturalno-Oświatowych, Związek Strzelecki, Sokół, Związek Towarzystw Teatralnych, Związek Kół Śpiewaczych, T. R. i t. d. Ale, obok licznych kół wyemigrowanych związków, w każdej kolonii istniały jeszcze organizacje czysto lokalne. Trudno wymienić wszystkie, wymieniam więc najbardziej typowe: Towarzystwo Polek, Bractwo Różańcowe, Towarzystwo Świętej Barbary, Świętego Mieszka, Świętego Wojciecha i wielu innych świętych pańskich. Towarzystwo Głowi Drobia lub Królików, lub Goli, Towarzystwo Panien, Klub Kawalerów, Towarzystwo Wzajemnej Pomocy i jeszcze szereg towarzystw o charakterze określonym i o nieoczekiwanych nazwach, jak na przykład: „Paderewski”, „Pomorzanie”, „Zagłoba”, „Alka” i „Wesoły pokrak”. Dostaje się także Auchel czy Abseon, czy Brun Artois, bywało nawet po 30-40 organizacji, tyłuż prezesów i wiceprezów i tyluż sztandarów. Jakże mizerny w porównaniu z tem wygląda Sejmik z jego zaledwie kilkunastoma członkami politycznymi.

A na czem polegała — niesłusznie w tym czasie przeszłego, gdyż mimo wszystko, polska emigracja we Francji, była z nią jej organizacja, jeszcze istniała — a zatem: na czem polegała działalność wymienionych wyżej, lokalnych towarzystw i związków? Przede wszystkim na urządzaniu własnych zebrań i na „zaszczycaniu” zbiorowym zianem rocznic bratnich lub sąsiedzkich towarzystw. W dużym ośrodku emigracyjnym i przy dobrej woli, można być w ten sposób wszystkie niedziele roku pełne roboty.

A taka rocznica to nie byle co. Ceremoniał jej jest niewątpliwie bardziej komplikowany, niż ceremoniał angielskiego dworu królewskiego. Warto się z nim bliżej zapoznać. Początek uroczystości naznaczony jest zazwyczaj na godzinę drugą lub trzecią po południu. Już na godzinę przed oznaczonym terminem, zbierają się w sali, odświetlają udekorowanej, członkowie obchodzącej rocznic organizacji wraz z rodzinami i dziećmi, aż do dzieci wózków i przy piersi włącznie. Następnie członkom innych organizacji, miejscowych i zamiejscowych, wstęp na salę pojedynkę, jest wzbroniony. Muszą zbierać się pod drzwiami sali i dopiero gdy są w pełnym komplecie, meldują swym przybyciem. Natenczas, na spotkanie ich do drzwi wyrusza odświetlony przez prezesa miejscowego, a za nim cho-

raży ze sztandarem w asyście dwóch po krakowsku ubranych dziewcząt, trzymających wstęgi sztandarowe i Orkiestra. Otwierają się naoscież drzwi i przy dźwiękach marsza, zaczyna się parada. Przedem, dokoła sali maszeruje ekipa lokalna, a za nią gęsiego, cała nowoprzybyła organizacja. Trzy razy dokoła sali, w rytmie wojskowym, z wyrzucaniem do przodu nóg. Następnie przybyła organizacja ustawia się szeregiem, prezes lokalny staje przed frontem i odczytuje rodzaj raportu:

„Prezes miejscowego towarzystwa „Wesoły pokrak”, wita bratnie towarzystwa „Dobra gra” z Montigny naszym hasłem: Cześć wspólnej pracy!”

Analogicznym powitaniem odpowiada prezes gości i dopiero wtedy nowoprzybyli rozpraszają się po sali. A prezes miejscowy wali do drzwi witając następnego gościa i cała parada zaczyna się od początku. To wprowadzanie gości, przeplatane tańcem, zajmuje ładnie parę godzin.

Dopiero kiedy wszyscy goście są zebrani na sali, zaczyna się celebrowanie następnego numeru programu. Przed sceną — w każdej siedzibie wychodzących organizacji jest scena — stoi długi stół, nakryty białym obrusem, względnie prześcieradłem. Dokoła tego stołu sadowi się zarząd lokalnego towarzystwa i najdostojniejsi spośród gości, a więc przedstawiciele placówek dyplomatycznych polskich, przedstawiciele prasy emigracyjnej, prezesi zaprzyjaźnionych organizacji, nauczycielstwo i t. p. I zaczyna się gaudium. Każdy z dostojników wy-

głasza mowę. Jedną z tych mów jest dłuższa od drugiej. Wszystkie są bardzo serdeczne w treści, prawie wszystkie są bardzo chropowate i rozwlekłe w ujęciu stylistycznym. A kiedy kończy się wreszcie rytualna kolejka mów, wstaje z naczeka lokalny prezes i wskazując pierwszego z brzegu dziennikarza czy innego, zamiejscowego inteligenta, ogłasza:

„A teraz pan X. będzie miał zaszczyt wygłosić referat na temat...”

Biedny p. X. głupieje. Nikt się z nim przedtem nie porozumiał, nie prosił go o referat, nie uzyskał jego zgody. I obdarcie rolę referenta i temat referatu spadają na nieprzygotowanego jak piorun z jasnego nieba.

Wykręcić się nieposob. Trzeba wstać odchrząknąć i kropić referat. Po długich i ciężkich cierpieniach referenta i słuchaczy, referat dobiega końca. Wówczas następuje wręczanie dyplomów zasłużonym członkom, rozdanie nagród towarzystwu za najliczniejsze przybycie na rocznicę i szereg analogicznych ceremonii.

Następnym punktem programu jest przedstawienie, a raczej szereg kolejnych przedstawień w wykonaniu sekcji teatralnych lokalnych i zamiejscowych towarzystw — Jak dobrze pójdzie, to publiczność ogląda jednym ciągiem 5-10 jednoaktówek, a tymczasem północ zaczyna już zaglądać przez okna. Wtedy dopiero zaczynają się tańce, ciągnące się niejednokrotnie do rana. Jednym słowem, rocznica emigracyjna pozwala każdemu z uczestników użyć do syta najrozsobniejszych rozkoszy, za jedne dwa franki, zapłacone za wstęp.

Do nabycia we wszystkich aptekach

Opisałem tę rocznicę od strony charakterystycznej, podkreślając komizm pewnych jej momentów; pominąłem celowo jej sens i treść głębszą, jej nastrój. Nastrój ten ma w sobie coś niewymownie rzeźwego, bo przepojony jest szlachetną egzaltacją dla wszystkiego, co polskie i zbiorową podświadomą nostalgia.

A dziś, w dniu piętnastej rocznicy emigracyjnej, jakże inaczej to wszystko wygląda! Sztandary pozwijane, kostiumy krakowskie na dnie ubogich kuferków, polska emigracja robotnicza — w żałobie.

M. Zero

Dzień Marszałka Piłsudskiego

podczas urlopu w Moszczenicy pod Zywcem. — Samotne spacery, pasjans i herbata

Kpt. Mieczysław B. Lepecki, towarzysz P. Marszałkowi, opisuje w „Gazecie Polskiej”, jak spędza P. Marszałek dzień urlopowy.

Dzień w Moszczenicy zaczyna się wcześnie. Jeszcze słońce nie wyjdzie z za gór, a już zaczyna się ruch.

Marszałek Piłsudski budzi się późno — jest przecież na odpoczynku. Około dziesiątej służący przynosi herbatę i stawia na stoliku przy łóżku, obok kładzie gazety. Marszałek Piłsudski najpierw czyta wiadomości, a dopiero później je śniadanie.

Dwunasta godzina już minęła, słońce stoi wysoko, świecąc i grzejąc, jak w lipcu. Marszałek Piłsudski bierze maciejówkę i wychodzi do parku.

Robi najpierw „obchód”. A więc zwołana przechodzi uliczkę po uliczce, obchodzi klomby, zagląda do wszystkich kątów. Nie lubi, żeby mu kto towarzyszył. Chodzi sam. Już w pierwszy dzień po przyjeździe zastrzegł się wyraźnie:

— Tylko nie tańczę za mną po ogrodzie, nie lubię tego.

Czasem jednak pozwala. I wówczas wskazuje ciekawsze krzaki i kwiaty, które zaobserwował poprzednio, porównując wszystko z Pikielszkami i Sulejówkami, wspomina „swoje panie”, pozostałe w Belwederze. W parku inte-

resuje się wszystkim. Przystaje na długie chwile przy klombach kwiatowych, to znowu grzędach w warzywniku, nachyla się, bierze do ręki kwiaty i liście, ogląda.

W jednym miejscu plot jest nieco nadzarpięty zębem czasu, czyli jest w nim wyrwa. Za tą wyrwą ciągnie się droga od szosy do wsi Moszczenicy. Jest dość uczęszczana. Marszałek Piłsudski lubi stanąć sobie w tem miejscu i patrzeć na przechodzących z pracy i do pracy wieśniaków. Ludzie we wsi opowiadają sobie później, jak to widzieli „Dziadka” i jak to mówili do niego. „Niech będzie pochwalony!”

Wśród krzaków, na niewielkiej wolnej przestrzeni, stoi figura Matki Boskiej z wrytym na cokole napisem: Salve Regina! Marszałek Piłsudski polubił to miejsce, kazał nawet figurę sfotografować.

Spacer w parku przeciąga się do godziny trzeciej, a czasem nawet dłużej.

Potem następuje obiad, skromny i bardzo niewyszukany. Marszałek Piłsudski lubi tylko potrawy proste, zwykłe. Gdybyśmy ocenili jego obiad według cen warszawskich, wątpię, czy wyszłoby więcej jak trzy do czterech złotych... Jedynym „luksusem” kulinarnym

Marszałek Piłsudskiego jest, o czem sam mi pewnego razu powiedział, bardzo dobra herbata. Jak wiadomo, pije ją mniej więcej pięć do sześciu razy dziennie.

Marszałek Piłsudski po obiedzie nie sypia. Stawia sobie wówczas często pasjansa, spaceruje po pokoju, lub czyta. — Wieczorem rzadko opuszcza swoje apartamenty.

Kolację jada o ósmej. Podobnie jak obiad, jest ona bardzo skromna, a ponadto zwykle bezmięsa, jarzynowa. No, i jak przy każdym posiłku — herbata. Pije tę herbatę Marszałek mało słodzoną, gorzkawą.

Między kolacją i „podkurkiem”, na który składa się tylko herbata i owoce, Marszałek Piłsudski najczęściej czyta, po podwieczorku zaś zostaje sam ze swymi myślami.

Jest to przeciętny dzień odpoczynku w Moszczenicy. Ale nie wszystkie tak wyglądają. Wiele z nich przerywają konferencje, długie depesze szyfrowane, listy... A ile pozbawiają kłopotu przynosi Marszałkowi Piłsudskiemu każda gazeta! Dla nas, ślizgających się wzrokiem po gazetach, treść ich jest czemś oderwanym, dalekim. Inaczej dla Marszałka Piłsudskiego. Dla niego każde zdarzenie na świecie jest przecież czemś osobliwym, na co On osobiście będzie musiał reagować. Boć przecież dzisiaj Polska, to właśnie Marszałek Piłsudski, obecny gość w Moszczenicy.

„Luna” NEDZNIKI WIG. VICTORAHUGO W ROL. GŁ. HARRY BAUR PRODUKCJA 1934/35

Skład sukna i kortów E. i L. KAHAN tel. 208-52 Skład Komisowy Z. Bornsteln Starzyckiej Manufaktury S. A.

Dziś w nocy dyżurują apteki: A. Dancowej (Zgierska 57), W. Groszkowskiego (11-go Listopada 15), Suke. S. Gorfeina (Piłsudskiego Nr. 54), J. Chądzyńskiej (Piotkowska Nr. 165), R. Rembielińskiego (Andrzeja 28), A. Szymańskiego (Przędzalniana 75).

Już wkrótce WIOSENN PARADA

Nowa wspaniała kreacja

FRANCISZKI GAAL CSIBI

niezapomnianej bobaterki

Grand-Kino

Początek o godz. 4-ej.

Największy sukces polskiej kinematografii

CZY LUCYNA TO DZIEWCZYNA?

obsada JADWIGA SMOSARSKA EUGENJUSZ BODO CWIKLIŃSKA - GRABOWSKI. Passepartouts i bil. ulgowe nieważne. Nadpr. aktualności Paramountu.

KINO

Dzisiaj pocz. o g. 4 po poł.

Wiedeńska komedia muzyczna p. t.:

Nadprogr. Autent. reportaż

„EUROPA”

„CZAR WIEDEŃSKIEGO WALCA”

Challenge 1934

NARUTOWICZA 20.

Ostatnie dni!

(GESCHICHTEN AUS DEM WIENERWALD)

zwyc. Bajana i Płoczyńskiego

Akwizytorzy proponują za bezcen

obrazy, książki, albumy, aparaty i t. p. przedmioty, żądając tylko podpisania zamówienia.—Jest to częstokroć oparte na podstępnej wykorzystaniu nieświadomości

Plażą mieszkańców Łodzi stali się ostatnio, różni akwizytorzy, nachodzący mieszkania i proponujący kupno najrozmaitszych przedmiotów, jak książek, preparatów leczniczych, obrazów, przedmiotów domowego użytku i t. d. Akwizytorzy umie nalegać, obiecują olbrzymie korzyści z nabytego artykułu, który ofiaruje na bardzo dogodnych warunkach, na długoterminowe raty, bez zaliczki i t. d. Aby pozbyć się natręta, ludzie podpisują zamówienia, zastrzegając się jednak często, by nie przysyłano narazie owego przedmiotu, dopóki nie zażąda się tego listownie. I akwizytorzy godzą się na wszelkie warunki klienta, pozostawia kopję zamówienia i najszybciej się oddala.

Dopiero po jego wyjściu, oszołomiony jego wymową człowiek, bierze do ręki kopję zamówienia i dowiaduje się z porażeniem z tekstu, że został w niezwykle sposób wprowadzony w błąd. Zamówienia takie są bowiem zaopatrzone uwagą następującej treści:

„Zamówienie niniejsze nie może być odwołane. Jest ono płatne i zakazalne w miejscu nadania. Wszelkie umowy ustne, zawarte przy niniejszym zamówieniu, są bezwzględnie nieważne”.

I na to niema rady. I gdy po pewnym czasie klient otrzyma zamówiony, niemal wbrew woli, artykuł, w obawie konsekwencji, wykupuje go, zapożyczając się bodaj, by zapłacić należność.

I oto wczoraj Sąd Najwyższy wydał w tej sprawie bardzo ważne orzeczenie, które niewątpliwie usunęło ten sposób sprzedaży. Sąd Najwyższy uznał mianowicie, że niewykonanie zamówienia nie

może być karane. Wprowadzając zadatek, wpłacony przy zawieraniu transakcji, nie podlega zwrotowi, jednakże można zamówienia nie przyjąć i za to sądowo

Kontrola przemysłu łódzkiego

będzie przeprowadzona przez 2-ch inspektorów pracy

Wczoraj rano przyjechali do Łodzi dwaj inspektorzy pracy, jeden z Bielska, drugi z Radomia, celem przeprowadzenia zapowiedzianej przez przedstawicieli ministerstwa opieki społecznej dyr. Klotta inspekcji w przemyśle łódzkim.

Obydwaj inspektorzy w ciągu wczorajszego dnia zapoznali się z terenem, odbyli długą konferencję z okręgowym inspektorem pracy inż. Wyrzykowskiem, ustalili plan działania i dziś zaopatrzeni w specjalne pełnomocnictwa, wyruszą na miasto, by zbadać całościowo stosunki w łódzkim przemyśle włókienniczym.

Jak nas informują, inspektorzy będą niespodziewanie odwiedzali wszystkie zakłady przemysłowe, zarówno w dzień

jak też w nocy. Inspekcje te nie będą odbywały się dzielnicami. Kontrolerzy przenoszą się będą z dzielnicy do dzielnicy, aby zjawić się w fabryce niespodziewanie. Inspektorzy będą urzędowali w asyście funkcjonariuszy policji, i na miejscu, w wypadkach stwierdzenia przekroczeń, sporządzać będą protokoły.

Pobyt obydwóch inspektorów w Łodzi potrwa dwa tygodnie. Oczywiście, niezależnie od nich pełnić będą swe obowiązki miejscowi obwodowi inspektorzy pracy.

Inspektorat pracy zapowiada, że będą nakładane bardzo wysokie kary, gdyż jest to jedyny skuteczny sposób unormowania stosunków w łódzkim przemyśle.

Narazie piekarze pracują

Następna konferencja odbędzie się we wtorek

Ewentualność strejku piekarzy w Łodzi narazie została odroczone. Wprawdzie na wczorajszej konferencji w inspektoracie pracy przedstawiciele cechu piekarzy nie zgodzili się na kompromis, proponowany przez okręgowego inspektora pracy, ale ustalono, że dotychczasowa umowa obowiązywać ma nie do 5-go, lecz do 12-go b. m. A tem samem uzyskano więcej czasu na pertraktacje. To zatargu przedstawia się następująco:

Cech piekarzy chce zredukować płace o 10 do 20 procent, pozbawiając pracowników za postoje świąteczne, żąda, aby pracownicy posiadali własne fartuchy i czapki i ponosili kosz-

ty ich prania i aby przy zwalnianiu pracowników pracodawca nie miał obowiązku porozumiewania się ze związkiem zawodowym i aby związek nie miał prawa kontrolowania pracodawców, czy stosują się do ustawodawstwa społecznego.

Pracownicy stanowczo sprzeciwili się tym żądaniom i oświadczyli, że bez umowy zbiorowej pracodawca nie będą i po jej wygaśnięciu — rozpoczną strejk.

Na skutek interwencji inspektora pracy cech piekarzy postanowił zwołać zebranie swych członków i omówić ewentualne warunki kompromisowe, wobec czego konferencję odroczone do wtorku.

Samobójstwo adw. Sleszyńskiego

skazanego przez sąd za przywłaszczenie kaucji

Warszawa, 3 października. (B) W odległości 2 km. od st. Grodzisk pod Warszawą, rzucił się dzisiaj pod pociąg, zdążający z Warszawy do Grodziska, adw. Zenon Sleszyński, jeden z bardziej znanych członków palestry stołecznej. Adw. Sleszyński poniósł śmierć na miejscu.

W ciągu ostatnich kilku miesięcy adw. Sleszyński był prezesem Brigidy Klubu,

mieszczącego się w kawiarni „Italia” przy Nowym Świecie. Klub ten został zlikwidowany przez władze, ponieważ okazało się, że uprawiano w nim gry hazardowe. Zarząd klubu pociągnięto do odpowiedzialności, a pomiędzy oskarżonymi znalazł się również adw. Sleszyński, któremu pozbawiono przywłaszczenie kaucji pracowników klubu.

W ubiegły poniedziałek, sprawa ad-

wokata Sleszyńskiego znalazła się w sądzie okręgowym warszawskim. Podstawą aktu oskarżenia był zarzut o przywłaszczenie kaucji od intendenta Bridge-Clubu. Adw. Sleszyński nie przyznał się do winy i twierdził, że kaucji nie przywłaszczył sobie, ale otrzymał od intendenta jedynie prywatną pożyczkę.

Sąd, nie dając wiary jego wyjaśnieniom, skazał adw. Sleszyńskiego na jeden rok więzienia, z darowaniem połowy kary na mocy amnestji, a odbycie drugiej połowy kary zawiesił na rok. — Warunkiem zniesienia drugiej połowy kary było zwrócenie owemu intendentowi przez adw. Sleszyńskiego pobranej kaucji.

Adw. Sleszyński popadł w rozstrój nerwowy i prawdopodobnie samobójstwo dzisiejsze było skutkiem tego stanu.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI

Jeszcze tylko dziś, jutro i pojutrze dać będzie komedjowy przebrój Vulpisusa „Zwycięstwem krzyżem”.

W sobotę i w niedzielę o godz. 4-ej po poł. dramat Rostworowskiego „U mety” dla naszych sfer naszego społeczeństwa. Ceny zredukowane od 40 groszy do zł. 2.70.

W następnym tygodniu wejdzie na afisz Teatru Miejskiego jedna z najciekawszych sztuc współczesnego repertuaru rosyjskiego, głosząca „Skutarskij” L. Leonowa. Próby pod reżyserją W. Czengerego na ukończeniu.

ŁÓDZKIE TEATRY POPULARNE (Ogrodowa 18).

Dzisiaj, w czwartek i jutro, w piątek, odbędą się przedstawienia sztuki w 6-ciu odsłonach pióra Teodora Parnickiego p. t. „Mandżuki” („Walka o Wschód”), w reżyserji i inscenizacji Antoniego Piekarskiego z udziałem całego świeżego zespołu.

TEATR „ROZMAITOŚCI”

Dzisiaj — „Maż, człowiek i ojciec”. Po przedstawieniu koncert z Michałem M. Chalecko na czele zespołu.

Wszystkie miejsca na parterze po 1 zł.

DZISIEJSZY KONCERT ADY SARI

Dzisiaj o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się w harmonji inauguracyjny koncert mistrzowski z udziałem sławnej śpiewaczki koloraturowej Ady Sari, która przyjeżdża do naszego miasta po wielkich sukcesach zagranicznych. Bogaty program dzisiejszego koncertu zawiera nową pieśń i szereg arjów operowych. Koncert wzbudził duże zainteresowanie.

NIEDZIELNY KONCERT CHÓRU DANA.

Chór Dana wystąpi tylko jeden raz w harmonji, w niedzielę, dnia 7 bm. o godz. 6 wiecz.

Z INSTYTUTU PROPAGANDY SZTUKI.

Ciekawa wystawa prac utalentowanych artystów malarzy z Warszawy: St. Grabowski, R. Kramsztyka i W. Wasowicza spotka się z dużym uznaniem prasy i publiczności, zwiedzana jest bardzo licznie. Jednocześnie wystawił swe cenne rzeźby utalentowany rzeźbiarz — Henryk Kuna: portret brzoźnika generała Kordjana Zamorskiego i portret prof. Tadeusza Zielińskiego. Do tej pory oprócz miłośników sztuki i szerokiej warstwy publiczności łódzkiej zwiędził wystawę szkoła i organizacja społecznych. Instytut (park Sienkiewicza) otwarty dzisiejsze od godz. 11—20-ej.

ZAPROGRAM

- 6.45—6.58: Piosna „Kiedy ranne wstają...”
6.58—7.08: Muzyka (płyty).
7.08—7.15: Muzyka (płyty).
7.15—7.25: Dziennik poranny.
7.25—7.35: Muzyka (płyty).
7.35—7.40: Chwilka pań domu.
7.40—7.50: Zapowiedź programu.
7.50—8.00: Koncert reklamowy.
8.00—11.57: Przerwa.
11.57—12.00: Sygnał czasu z Warszawy.
Hejnał z Krakowa.
12.03—12.05: Wiadomości meteorologiczne.
12.05—12.10: Codzienny Przegląd Prasy Polskiej.
12.10—12.30: „Kochajmy zwierzęta” — audycja ganizowana wespół z Tow. Opieki nad Zwierzętami.
12.30—13.05: Dziennik południowy.
13.05—13.10: „Z rynku pracy”.
13.10—13.45: Polskie tańce stylizowane (płyty).
13.45—15.30: Przerwa.
15.30—15.35: Wiadomości o eksporcie pskim.
15.35—15.4: Przewładz giełdowy.
15.40—16.45: „Niedyskrete balowe” — audycja zyczna ze Lwowa.
16.45—17.00: Lekcja języka francuskiego. — tor L. Ropuigny.
17.00—17.50: Teatr Wyobraźni nadaje chwilę radjowa Jerzego Machnickiego p. t. „To muż zwyciężyć”.
17.50—18.05: Łódzka skrzynka pocztowa — głosi red. Jan Piotrowski.
18.05—18.15: Muzyka (płyty).
18.15—18.45: Koncert w wyk. Mieczysława Sleskiego.
18.45—19.00: „Co czytać” — wygłosi prof. K. rad Górski. (Szkic literacki aktualny).
19.00—19.20: Recital śpiewaczy Stefani Mirowskiej.
19.20—19.30: Pogadanka aktualna.
19.30—19.45: Utwory na orkiestrę ksylofonową (płyty).
19.45—19.50: Odczytanie programu na dzisiejszy następnym.
19.50—20.00: Wiadomości sportowe.
20.00—20.45: Muzyka lekka. Audycja p. t. „Już jesień” — wykonawcy: orkiestra P. pod dyr. Nawrota i S. Witas (śpiew).
20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
20.55—21.00: „Jak pracujemy w Polsce”.
21.00—21.45: Koncert wieczorny w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozimieńskiego i Henryk Czapliński (skrzypce).
21.45—22.00: Odczyt p. t. „Między węglem manganem — reportaż z gabinetu Geologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego” prowadzi dr. Książkiewicz. (Tr. z Krakowa).
22.00—22.15: Koncert reklamowy.
22.15—22.45: „Pieć najpiękniejszych głosów świata” (płyty).
22.45—23.00: Muzyka (płyty).
23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne i komunikacji lotniczej.
23.05—23.30: Muzyka taneczna z dancingu „Paradis”.
DZISIEJSZY KONCERT:
18.00. LENINGRAD. „Książę Igor” — opera rodina. Tr. z Opery.
19.55. HILVERSUM. Koncert symfoniczny Concertgebouw w Amsterdamie.
20.00. LONDYN (Regional). Koncert symfoniczny z Queen's Hallu.
20.00. LONDYN (National). „Monsieur Beaucaire” — op. Messager'a.
20.40. KOPENHAGA. Koncert symfoniczny.
20.50. WIEDEN. Radjokabaret Ravagu. Tr. misja z Konzerthausaal.

Przy zakupie bucików uważa dorosły człowiek nie tylko na taniocść, lecz także na przyjemny chód. Te zaletę posiadają OBCASY GUMOWE BERSON i dlatego powinni rodzice baczyć przy zakupie bucików dla swoich dzieci, aby buciki miały OBCASY GUMOWE BERSON. Przyjemny elastyczny chód, a więc zdrowe, trwałe i tanie.

NOWA ZMIANA PLANU.

Częste zmiany w planie gry wywołały wśród szerokiej publiczności silne zainteresowanie loterji. Każdy nowy plan jest przyjęty z wielkim uznaniem. Obecny plan 31-ej Loterji jest rewelacją, jest przewrotem w loterji. Na 180 tysięcy losów przeszło 104 tysiące wygranych. Tęgo jeszcze nie było. Na zapytanie naszego przedstawiciela, kierownik kolektury J. Wolanow oświadczył: „Pracuję w tej galezi już przeszło 20 lat — takiej frekwencji jeszcze nie widziałem. W kolekturze Wolanowa praca wre jak w kotł. Kolektura Wolanowa uważana jako najszcześliwsza, cieszy się specjalną popularnością. Zamówienia miejscowe i zamiejscowe napływają masowo. Przewidziany jest i tym razem brak losów. Należy zatem już zaopatrzyć się w szczęśliwy los kolektury J. Wolanow.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

Łódzkiego okręgu włókienniczego.

Poprawa zaufania na rynku łódzkim

Ważny napływ materiału wekslowego do dyskonta. — Wzrost obrotów kredytowych. — Zwyżka kursów papierów wartościowych. — Wolne kapitały

(j) Na łódzkim rynku pieniężnym wystąpiły w okresie ostatnim pewne zjawiska ożywienia. Ożywienie to przejawia się w dwu dziedzinach jednocześnie, a mianowicie w zakresie transakcji dyskonterskich, oraz w obrotach papierami wartościowymi. Ożywienie operacji dyskonterskich w tym roku przypisać należy zwiększonej podaży materiału wekslowego. Według informacji udzielonych nam przez dyrektora jednego z większych banków łódzkich — już w połowie września — Bogusławski Łódzkie i oddziały łódzkie banków zamiejscowych otrzymały bardzo znaczne portfele wekslowe do dyskonta. Jest to rzecz zasługująca na uwagę, gdyż w okresie ostatnim, od szeregu miesięcy tutejsze instytucje finansowe skarżały się stale na brak odpowiedniego materiału wekslowego. Na tle konkurencji między instytucjami bankowymi, a prywatnymi dyskontami o materiał wekslowy primo, doszło nawet do pewnego obniżenia stopy dyskonta bankowego.

Materiał wekslowy zaofiarowany bankom jest nadspodziewanie liczny. Według zaś uzyskanych przez nas informacji, pochodzi on przeważnie z transakcji, jakie były zawarte w handlu włókienniczym w sierpniu i w pierwszych dniach września. Obok tego materiału wekslowego pewna liczba weksli napłynęła ostatnio do banków łódzkich z transakcji wcześniejszych. O ile chodzi o jakość materiału, to są to przeważnie weksle dobre, nadające się do dyskonta przez banki.

Powyżej nakreślony stan rzeczy zastrzeżenie na pewne oświetlenie. Nadszeregowanie znaczny napływ materiału wekslowego do banków i to weksli z transakcji przeważnie sierpniowych świadczy z jednej strony o tem, że zastrzeżenie gotówki ze strony przemyślników i handlu, pod koniec miesiąca było bardzo znaczne, co znajduje również potwierdzenie w świetle informacji z drugiej strony. Drugą stroną zjawiska, które opisaliśmy wyżej jest to, że większość transakcji dokonanych w okresie do sezonu zimowego, w miesiącach sierpnia i wrześniu, nosiła charakter kredytowy, gdyż właśnie z tych transakcji napłynęło na rynek największej ilości materiału wekslowego.

Naszem zdaniem — fakt ten jest wamienny i winien zwrócić baczną uwagę zainteresowanych czynników z handlu i produkcji. Dotychczasowy brak materiału dyskonterskiego na rynku pozostawał w ścisłym związku z szufladnością kredytów, udzielanych

kupieckiemu i charakteru gotówkowego przeważnej liczby transakcji w handlu manufakturą.

Obecnie u wstępu do sezonu zimowego transakcje kredytowe zwiększyły się bardzo znacznie, czego dowodem jest wzmógłony napływ weksli do banków. Rzecz jasna, że wzrost transakcji kredytowych jest zjawiskiem dodatnim, gdyż świadczy o poprawie zaufania. Niewiadomo tylko, czy transakcje te oparte są na realnie zwiększonej pojemności rynku, czy są tylko wyrazem dobrych chęci nabywców. W tym wypadku ułatwienia kredytowe mogłyby się okazać szkodliwe ze względu na niebezpieczeństwo dużych zwrotów.

Drugim zjawiskiem, jakie wystąpiło ostatnio na łódzkim rynku pieniężnym, jest znaczny wzrost kursów papierów wartościowych.

Tutejsze sfery bankowe uważają, że poprawa kursów papierów jest wyrazem istniejących na rynku wolnych kapitałów, które szukają rentownej lokaty i wobec zaniedbania transakcji walutami, uplasowały się w papierach,

zachęcone do tego wysoką rentownością tych walorów. Poprawa kursu papierów wartościowych przyszła, zdaniem tutejszego świata finansowego, tem łatwiej, że papierów, które przeważnie kupowano, a więc obligacji państwowych i listów zastawnych jest na rynku stosunkowo niewiele i wystarczy tylko pewne wzmocnienie się popytu, aby kursy niezwłocznie zwyżkowały.

Do obecnej, znacznej zresztą zwyżki przyczyniła się bez wątpienia również i zwyżka odnośnych walorów na giełdach amerykańskich. Ogółem uważa się, że obecna zwyżka za zjawisko dodatnie, będące w dużej mierze wyrazem także zwiększonego zaufania. Zastępuje na uwagę to, że kurs papierów, które zwykle na ultimo wykazują wyraźną tendencję zniżkową, na ultimo września pozostały bez zmiany prawie, a niektóre zwyżkowały w dalszym ciągu. Świadczyłyby to o pewnej dalszej poprawie płynności rynku, o istnieniu sporych kapitałów wolnych, poza produkcją i handlem.

Różnice podatkowe za 10 lat wstecz

wskutek mylnego potrącenia podatku dochodowego od uposażeń pracowniczych

(m) W wyniku lustracji, przeprowadzonej niemal we wszystkich większych zakładach przemysłowych i handlowych w Łodzi, władze skarbowe stwierdziły pewne niedokładności w obliczeniach podatku dochodowego od uposażeń pracowników, zatrudnionych w powyższych firmach — i zażądały dopłać różnicę za okres 10 lat wstecz.

Oczywiście, braki te mają wyłącznie charakter przypadkowy i wynikały z nich różnice nie są wielkie, w sumie jednak stanowią poważne kwoty, zwłaszcza

gdy się uwzględni nałożone grzywny. Ponadto, przeprowadzenie rozliczenia za tak długi okres czasu jest trudne i wcale kłopotliwe. Z tych względów Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa wespół z organizacjami gospodarczymi wystąpiła do min. skarbu z wnioskiem o polecenie lokalnym władzom skarbowym umarzenia tych założeń na podstawie indywidualnych podań. Samorząd gospodarczy podkreśla przytem, iż domaganie się wypłacenia różnic za 10 lat wstecz jest sprzeczne z prawem, które przewiduje 5-letni okres przedawnienia dla tego rodzaju należności.

Rzetelna i prawidłowa księgowość

Ankieta na temat prowadzenia ksiąg handlowych i ich oceny przez władze skarbowe

(m) Jak wiadomo, nowy kodeks handlowy i rozporządzenia wykonawcze w daleko szerszym niż dotychczas zakresie wprowadziły przymus prowadzenia ksiąg handlowych, które jako główny dowód przy wymianie podatków mogą być odrzucane przez władze skarbowe jedynie w wypadku nieprawidłowego, względnie nierzetelnego prowadzenia.

W związku z tem zaszła konieczność dokładnego sprecyzowania pojęcia prawidłowości i rzetelności, aby uniknąć omyłek i dowolności przy ocenie ksiąg. Potrzebie tej czyni zadość wypisana wśród organizacji gospodarczych ankieta, która ma na celu zebranie istnie-

jących zwyczajów w zakresie księgowości handlowej oraz uwypuklenie wątpliwości co do obecnego pojęcia braków formalnych, powodujących odrzucenie ksiąg.

W ankiecie ujęte zostaną poglądy sfer gospodarczych na sposób prowadzenia ksiąg oraz na sposób ich oceny przez władze skarbowe. Ponadto zajmie się ona kwestją czynności biegłych księgowych.

Dostarczony przez ankietę materiał rzeczowy posłuży do opracowania w tym względzie wniosków, które przedstawione zostaną min. skarbu i sprawiedliwości.

Komisje szacunkowe pracują nadal

Wymiar podatku dochodowego ukończony będzie w bieżącym miesiącu

(m) Wymiar podatku dochodowego za rok 1933 winien być w zasadzie ukończony do 1 października, do czego też dążyły łódzkie władze skarbowe, zwłaszcza wobec wejścia w życie nowej ordynacji podatkowej, wprowadzającej inne zasady poboru podatków. Utrzymanie jednak tego terminu okazało się niemożliwe, wobec czego prace, związane z wymiarem podatku dochodowego, przedłużone zostały na październik i potrwać prawdopodobnie co najmniej do 15 tego miesiąca.

Nowa ordynacja nie ma jeszcze żadnego wpływu na wymiar powyższego podatku, zgodnie bowiem z jej postanowieniem, prace, znajdujące się w toku, są kontynuowane na dawnych zasadach postępowania władz skarbowych. W szczególności nie przerwały swej działalności komisje szacunkowe, które przeprowadzają wymiar podatku dochodowego. Istnieć one będą aż do czasu całkowitego ukończenia prac, opierających się na dawnej ordynacji podatkowej.

Przemysł i handel w sprawie scalenia podatku obrotowego

(m) Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa wznowiła prace nad kwestją scalenia podatku obrotowego we włókiennictwie. W związku z tem w najbliższym czasie, prawdopodobnie w przyszłym tygodniu, odbędzie się konferencja porozumiewawcza przedstawicieli przemysłu i handlu, dotycząca tego zagadnienia.

Konferencja powyższa będzie miała o tyle doniosłe znaczenie, iż doprowadzi do wyjaśnienia stanowiska przemysłu i handlu w sprawie scalenia podatku obrotowego i sprecyzuje warunki, na jakich, zdaniem obu stron, winno nastąpić rozwiązanie tego zagadnienia.

Giełda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było zwiększone, przy tendencji naogół mocniejszej, a zwłaszcza dla dewizy na Berlin. Notowano: Berlin 213.40 (+ 40), Belgia 123.65 (- 5), Gdańsk 172.75, Holandia 358.70, Kopenhaga 115.75 (+ 40), Londyn 25.89 (+ 2), Nowy Jork 5.25, wypłata telegraficzna na Nowy Jork 5.25 (- pół), Paryż 34.89, Praga 22.08 (+ 2), Sztokholm 133.70 (+ 20), Szwajcaria 172.67 (- 1), Włochy 45.38. W obrotach prywatnych: marka niemiecka 195.25 (+ 25), szyling austriacki 98.75, korona czeska 21.80 (- 1), frank francuski 34.87 (+ 1), frank szwajcarski 172.55 (+ 5), funt angielski 25.88 (+ 3), dolar 5.24.50, rubel złoty 4.58.25, dolar złoty 8.91, rubel srebrny 1.46, bilon 0.65. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5.21.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 94.25 - 94.75 (+ 25), Cukier 27 (+ 25), Lilpopy 10 (- 20), Starachowice 13, Lombard Miejski 87.50 (- 50). Transakcje dokonane a nienotowane: Modrzejów 3.85 (- 20), Ostrowiec kie 21.50 (+ 25).

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych państwowych i pożyczek w walucie amerykańskiej tendencja była w dalszym ciągu wybitnie mocna. Większych obrotów dokonano 7 proc. pożyczką stabilizacyjną i 4 i pół procentowymi listami ziemskimi. Notowano: 3 proc. pożyczka budowlana 47.25 - 47.50, 4 proc. pożyczka dolarowa 53.25 - 53.50, 4 proc. pożyczka inwestycyjna serjowa 118 (- 200), 5 proc. pożyczka konwersyjna 68.50, 5 proc. pożyczka kolejowa 63 (+ 50), 6 proc. pożyczka dolarowa 74.25 - 74.75 (+ 175), 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 76.63 - 76.88 - 76.75 (+ 75), odcinki po 500 dolarów 76.75 - 76, listy zastawne i obligacje banków państwowych bez zmiany, 8 proc. listy zastawne funtowe Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego 75.25 - 75, 4 i pół proc. listy ziemskie 54 - 53 - 53.50, 7 proc. listy ziemskie dolarowe 50 (+ 25), 4 proc. Warszawy - 66, 5 proc. Warszawy nowe 62.25 - 62-62.13 (- 37), 5 proc. Siedlec nowe 42.50 (+ 25), 6 proc. Warszawy 6-ta emisja 61.50, 8-ma i 9-ta emisja - 60.75 (+ 25). Transakcje dokonane a nienotowane: 7 proc. stabilizacyjna per 10 października 77, 8 proc. dillonowska 85.75 (+ 50), 7 proc. warszawska dolarowa 66 (+ 75), 7 proc. Śląska 68.25 (+ 100), 5 proc. Warszawy 71 (- 50), 3 proc. państwowa renta ziemiska grubsze odcinki 69.

Giełda łódzka

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: transakcje: dolary 5.23, pożyczka stabilizacyjna 76.50, dolarówka - sprzedaż 53.75, kupno 53.50, pożyczka budowlana 46.50 - 46.00, pożyczka inwestycyjna 116.75 - 116.25, Bank Polski 94.00 - 93.50, 5 proc. L. Z. m. Łódzi z roku 1933 - 55.25 - 54.75, „Saturny” 70.00 - 69.00. Tendencja mocniejsza.

Notowania pozagiełdowe stały pod znakiem dalszego spadku funta. Kurs Banku Polskiego obniżony został o dalszych 9 punktów, tak, iż Bank płacił wczoraj za funty już tylko 25.77. W obrotach prywatnych zniżka była nieco mniejsza. Ofiarowywano funty po 25.95, placowano 25.85, są to jednak notowania raczej orientacyjne, gdyż do transakcji wobec braku odbiorców niemal zupełnie nie dochodziło.

W przeciwieństwie do funta, dolar wykazuje nadal tendencję mocną. W obrotach prywatnych kurs jego kształtował się na poziomie 5.24 w żądaniu i 5.22 w placeniu. Bank Polski skupował dolary po niezmięionej cenie 5.20 za odcinki drobne, 5.21 za większe i 5.23 za czeki.

Markę niemiecką oddawano po 1.96, kupowano po 1.95.

Na rynku walorów nadal dużym popytem cieszą się przedewszystkiem 5 proc. L. Z. miasta Łodzi (1933 r.) i pożyczka stabilizacyjna. Kurs pierwszy wynosił 55.00 w żądaniu i 54.50 w placeniu. Pożyczkę notowano 77.00 w żądaniu i 76.50 w placeniu.

Przed nową upadłością w Łodzi

Jak się dowiadujemy, zawiesiła wydaty jedna z większych łódzkich firm przemysłu jedwabniczego o dość rozległych stosunkach handlowych. Firma ta poza towarami jedwabniczymi produkowała towary półwełniane i wełniane, t. zw. „kleiderstopy”. Według obliczeń kół kupieckich, zobowiązania firmy wynoszą ponad 1 milion zł. Spora część sumy powyższej stanowią należności agentów szmat i dostawców przędzy.

Dalsza zwyżka wełny

Notowania wełny na aukcjach w Londynie kształtowały się nadal pod znakiem mocniejszej tendencji. Ostatnie notowania czesanki w Antwerpii osiągnęły 24.50 franków, zwyżka więc w ciągu ostatniego tygodnia wyniosła 2.50 fr.

Tajemnica dwóch trupów w pociągu

na linii Ventimiglia—Paryż została całkowicie wyjaśniona.—Pasma zbrodni, zdrad i cierpienie zostało przerwane w przedziale wagonu sypialnego

Tragedja, która rozpoczęła się przed laty w Polsce

Przed kilku dniami w depeszy z Paryża donosiliśmy co następuje:

„W pociągu pośpiesznym Ventimiglia — Paryż rozegrał się w nocy z 25 na 26 września tajemniczy dramat.

Podczas obchodu pociągu konduktor znalazł w jednym z przedziałów wagonu sypialnego 2 trupy. Na najbliższej stacji zaalarmowano policję, która poleciła odciągnąć wagon i podjęła energiczne śledztwo. Tożsamości zabitych nie udało się narazie ustalić. Wydaje się, że to cudzoziemcy.

Już nazajutrz rzecz się wyjaśniła. Jak donosiliśmy, przy jednym z zabitych znaleziono

paszport na nazwisko Alberti.

Okazało się, że paszport ten był sfalszowany i że istotne nazwisko zabitego brzmiało **Józef Ziffer.**

O owym Zifferze i jego zbrodni pisaliśmy w ubiegłym roku.

Oto przed jedenastu laty w Treport miejscowości kąpielowej najbliższej Paryża, pod skałą, znaleziony został trup młodej kobiety. Zabita była Polka — Helena Zawuska, popularna przed wojną śpiewaczka kabaretowa, występująca przed laty na scenach i scenkach polskich, jako **Lili Zabłocka.** Władze francuskie, mimo skrzętnych poszukiwań i energicznego śledztwa, nie mogły ująć mordercy Zabłockiej ani nawet ustalić jego tożsamości.

Akta śledztwa pokryły się kurzem w archiwum policji śledczej w Dieppe.

Latem ubiegłego roku miał minąć dziesięcioletni termin prekluzyjny, po którym — według ustaw francuskich — postępstwo uznane byłoby za przedawnione i śledztwo umorzono całkowicie. I na dziesięć dni przed tym terminem, niemal w ostatniej chwili, gdy zbro-

dnian z dnia na dzień czekał momentu w którym mógł być pewien swej bezkarności, do władz śledczych w Krakowie i w Dieppe obok Trepost wpłynęło równo cześnie doniesienie wskazujące zbrodniarza.

Mordercą Zawuskiej, noszącej jako mężatka nazwisko Zifferowej był jej szwagier — **Józef Ziffer.** Dochodzenie zostało podjęte na nowo, termin przedawnienia przepadł i zbrodniarz musiał się znów ukrywać.

Właśnie w związku z owym doniesieniem latem ubiegłego roku zajęły się zabójstwem w Treport pisma francuskie i pisma polskie.

Wyjaśnienie tragedji, jakie nazajutrz po znalezieniu trupów dwóch cudzoziemców w wagonie sypialnym na linii kolejowej Paryż — Ventimiglia, przyniosły pisma francuskie i polskie, jest tylko wyjaśnieniem połowicznym. Zagadka śmierci dwóch ludzi nie została całkowicie rozwiązana. Władze zdołały jedynie ustalić, że jednym z zabitych jest **Józef Ziffer — zabójca sprzed jedenastu laty swej bratowej Heleny Zifferowej,** i że najpewniej Ziffer zabił swego towarzysza podróży, a następnie sam sobie odebrał życie. Kim był drugi zabity i jakie były pobudki tragedji — tego przez dłuższy czas nie udało się władzom francuskim ustalić.

Dopiero w ostatnich dniach i ten moment został wreszcie wyjaśniony. Wraz z nim wyszedł na światło dzienne niezwykły ponury dramat, ujawnił się spłot okoliczności niesłychanie postępnych — jakiego towarzyszyły dwóm zbrodniom Ziffera: tej sprzed jedenastu laty i tej sprzed kilku dni.

Oto szczegóły tego sensacyjnego dramatu, ciągnącego się na przestrzeni jedenastu lat.

Helena Zawuska niezwykle popularna pieśniarka w roku 1913 poznała porucznika armji austriackiej — **Adolfa Ziffera** którego gorąco pokochała. Ziffer pochodził z zamożnej rodziny mieszczańskiej z Małopolski. Gdy jako wesoły porucznik c. i k. armji przejechał część swego majątku, postanowił się bogato ożenić. Zabłocka była bardzo znana, występowała przy wyprzedanych salach, była młoda i ładna — toteż Ziffer liczył, że zeniąc się z nią, połączy piękne z pożytecznym: **wraz z ładną żoną zdobędzie okrągłą sumkę.**

Po wojnie Ziffer porzucił służbę, inwestuje kapitał żony w handlu, spekuluje bardzo ryzykownie, traci wszystko i traci sentyment dla żony. Na stopniowo coraz ostrzejsze rozdźwięki, które doprowadzają do jawnego już konfliktu, gdy Ziffer zakochuje się w **żonie bogatego wiedeńcyka Hausnera** i zdobywa jej **wzajemność.**

Na drodze do zdobycia nietyłe Hausnerowej, ile jej majątku, stoi teraz młoda i przez męża zrujnowana śpiewaczka. Rodzina Zifferów traci wszystko. Z ludzi bogatych stają się biedakami. Cała nadzieja jest w Adolfe i w jego związku, narazie wolnym, z Hausnerową. Wreszcie dwaj Zifferowie: Adolf i jego brat **Józef,** postanawiają zgładzić biedną **Lili Zabłocką.**

Misji tej podejmuje się **Józef Ziffer,** karany już za drobniejsze przestępstwa. Wraz z bratem układają plan zbrodni. Józef wyjeżdża do Francji. Zaprasza bratową na lato do Treport. Zabłocka w najlepszej wierze jedzie do szwagra...

Po kilku dniach u podnóża skały na wybrzeżu w Treport **przechodnie znajdują ciało młodej kobiety.**

Działo się to przed jedenastu laty. Podczas, gdy władze starają się ustalić tożsamość ciała i przyczyny śmierci, do Treport przybywa Hausner i poznaje **Lili Zabłocką.**

Od tej chwili Hausner, któremu Adolf Ziffer zabrał żonę i zniszczył ognisko domowe, nie ustaje w roli mściciela. Jest pewien, że **zabójcą nie był nikt inny, jak jeden z Zifferów.** Józef Ziffer zostaje postawiony w stan oskarżenia, jednak do sprawy nie dochodzi, gdyż po szlaki przeciwko niemu zbyt nikłe.

Przez jedenaście lat Hausner nie spuszcza z oka **Józefa Ziffera** który, narazie wolny od zarzutów i podejrzeń, przebywa w Krakowie.

Wreszcie w ubiegłym roku Hausner już z dostatecznymi dowodami zgłasza się w Krakowie do sędziego śledczego Rogowskiego. Józef Ziffer, bezpośrednio przed przedawnieniem zbrodni, którą po pełnił wskutek meldunku Hausnera ucieka z Polski. Władze francuskie i polskie wzawiają śledztwo. W Warszawie, zgodnie z wskazówkami Hausnera, sędzia śledczy do spraw rekwizycji przesłuchuje kilka koleżanek Zabłockiej. Pełnica dowodów zacieśnia się wokół szyi **Józefa Ziffera.**

Adolf Ziffer prowadzi coraz marniejszy żywot w Krakowie. Żyje w nieustannym lęku, że jego brat zostanie ujęty i że on sam zostanie oskarżony jako współwinnny zbrodni.

Hausner wyjeżdża z kraju w trop za zbiegłym Józefem Zifferem. Depcze mu we Francji po piętach. Zna jego kryjówkę wie o nim o wiele lepiej, niż wywiadowcy polscy i agenci francuscy.

Wreszcie w pociągu pośpiesznym, zdążającym od granicy włoskiej do Paryża

Hausner staje oko w oko z zabójcą. Spotykają się w przedziale wagonu sypialnego. Następuje decydująca rozmowa. Hausner ma oddać Józefa Ziffera w ręce policji. Potem odda w ręce władz jego brata — Adolfa.

I tutaj następuje ostatni akt tragedji. **Józef Ziffer, pewien, że nie ujdzie rak sprawiedliwości wystrząsam z rewolwery zabija swego prześladowcę i odbiera sobie życie.**

Konduktor znajduje już tylko dwa trupy zimne. [G]

Dla teatru polskiego we Francji wysłał magistrat m. Łodzi kostjmy ludowe

Wczoraj, do magistratu nadeszło pismo z ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie poparcia teatru polskiego we Francji.

We Francji powstało towarzystwo popierania teatru polskiego, co dla naszego wychodźstwa ma duże znaczenie. I towarzystwo to, za pośrednictwem konsula generalnego polskiego w Paryżu

zwróciło się do rządu, aby zainicjował w miastach polskich zbiórki na rzecz towarzystwa, w postaci kostjumów, rekwizytów teatralnych i t. d.

Magistrat m. Łodzi postanowił z rekwizytami teatru miejskiego wysłać do Francji jako ofiarę dla towarzystwa, kilka kostjumów ludowych. [i]

Życie społeczne

Z KRONIKI TOWARZYSKIEJ.
W kościele katedralnym został pobłogosławiony związek małżeński między p. Języną Mrząek a p. Czesławem Gierbichem, magistrem ekonomiji.
Młodej parze szczęść Boże!

Z ORGANIZACJI PRZYSPOSOBIENIA WOJSK. KOBIET DO OBRONY KRAJU.
Sekcja sportowa, istniejąca przy Kole lokalnym O.P.W.K. do O.K. wznawia po przerwie lekcje gimnastyki, które odbywać się będą w poniedziałki i piątki o godz. 18-ej w lokalu gimnazjum p. Sobolewskiej-Konopczyńskiej przy ulicy Kilińskiego Nr. 94.
Pierwsza lekcja odbędzie się w piątek, dnia 5-go października b. r. — Z gimnastyki korzystać mogą również panie, nie będące członkiniami organizacji P.W.K. do O.K.

KURSY OKR. OŚRODKA W. F.
Okręgowy Ośrodek W. F. organizuje w roku bieżący następujące kursy żeńskie:

- 1) Kurs dla przodownic ćwiczeń cielesnych dla członkiń stowarzyszeń od 15.X w poniedziałki i środy od godz. 19—21.
  - 2) Kurs dla przodownic fabrycznych dla robotnic od 15.X w poniedziałki i środy od godziny 17—19.
  - 3) Kurs dla przodownic gier sportowych dla członkiń stowarzyszeń i kobiet niestowarzyszonych od 19.X w piątki od godz. 19—21.
- Kursy te odbywać się będą w sali Ośrodka przy ulicy Dr. Sterlinga Nr. 24. Zapisy przyjmuje Okręgowy Urząd W. F. i P. W., ul. 11-go Listopada Nr. 83 w dniach 8, 9 i 10 między godziną 11—13-tą oraz w pierwszym tygodniu ćwiczeń na sali.

AZJA GROZI — ODCZYT ALEKSANDRA JANTY-POLCZYŃSKIEGO.
Aleksander Janta-Polczyński, znany autor reportaży ze Stanów Zjednoczonych i Rogji Sowieckiej, z Mandurji, Chin i Japonji, wróciwszy z podróży naokoło świata wygłosi w Teatrze Miejskim w niedzielę o godz. 12-ej w pol. odczyt p. t. „Azja grozi”.

Aleksander Janta-Polczyński pierwszy polski korespondent wojenny na Dalekim Wschodzie, jako jedyny dotąd polak przyjeżdżający na oficjalnej audjencji przez obecnego cesarza Mandżuk Pu-Ki.

Z TOW. „BIKUR - CHOLIM”.
Towarzystwo pielęgnowania chorych „Bikur-Cholim”, obchodzi obecnie 50-lecie ofiarnej pracy na gruncie łódzkim. Początkowo pracowało ograniczając się jedynie do udzielania pomocy chorym na mieście i dopiero przed 28 laty w łonie zarządu dojrzała myśl zorganizowania przy instytucji pomocy sanatoryjnej.

W tym celu zakupiono w Kalach pod Łodzią 12-morgowe tereny wraz z drewnianymi zabudowaniami, z których utworzono pawilony dla chorych, sprowadzanych z miasta po operacji lub jakiejś ciężkiej chorobie.
Korzystając z zaproszenia, udaliśmy się do Kal, gdzie zwiedziliśmy wszystkie zabudowania, podejmowani bardzo gościnnie przez p. p. prezesa Landsberga, wiceprezesa dr. Goldbluma i członków zarządu pp. Lipszyca i dr. Kahana.

Pawilony położone są w pięknej miejscowości, wśród suchych lasów. Jest tam cicho i spokojnie czego wymaga dobro przebywających na kuracji rekonwalescentów. We wszystkich pawilonach, jak również w zabudowaniach gospodarskich, panuje wzorowy ład i porządek.

Między innem pokazano nam piękny budynek, niewykończony jeszcze, w którym chorzy będą pobierać kąpiele wodolecznicze. Budynek ten, wzniesiony na gruzach pawilonu, ofiarowanego swego czasu przez p. Leonę Poznańską, został zburzony w 1914 r. Obecnie zabrakło pieniędzy na wykończenie budowli i na urządzenie w niej wani i tarasu.

Fundusze tow. „Bikur-Cholim” wyczerpały się kompletnie. Ofiarność społeczeństwa zmalała znacznie i wskutek tego może zająć ewentualność znacznego okrojenia akcji pomocy chorym.

Spółceństwo winno przyjąć z pomocą tej pozytywnej instytucji.

Przeciw obstrukcji, hemoroidom, zaburzeniom w żołądku i kiszkiach, zaleca się picie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka - Józefa” kilka razy dziennie. Pytajcie się lekarzy.

SPORT

Biuletyn oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat Zarządu nr. 55 z dnia 1 października 1934 r.

- 1. Podaje się do wiadomości, że zgodnie z uchwałą Pabjanickiego Towarzystwa Cyklistów, w celu umożliwienia wejścia na zawody w Pabjanicach zostają ustalone w następującej wysokości dla dzieci — 20 gr., dla członków — gr. 75, dla gości 1 zł.
- 2. Zatwierdza się przychylnie prośbę ŁTSG. i wzywa się do zgłaszania w ciągu 10 dni kandydatur na wakujące stanowisko.
- 3. Karze się p. Jana Wójcika z K. S. Condia (Piotrków Tryb.) pozbawieniem prawa stowarzyszenia jakiegokolwiek mandatu w klubie i w klubach piłkarskich na przeciąg 1 roku, poczynając od dnia 1.10.1934. za wysoce niewłaściwe zachowanie się na zawodach piłki nożnej, zwłaszcza za karygodne wystąpienie na zawodach ruchu (Piotrków) — Lechia w dn. 24.6.34 roku.
- 4. W związku z dymisją p. Wajnberga B. stanowiska sekretarza ŁZOPN., wzywa się do zgłaszania w ciągu 10 dni kandydatur na wakujące stanowisko.

Komunikat Nr. 74 Wydziału Gier i Dyscypliny z dnia 2 października 1934 r.

Wzywają się następujące kluby do skierowania 4-ch zawodników do badania lekarskiego w Poradni Sportowo-Lekarskiej, Gdańska o godz. 18-ej: dn. 8.10 — Łódzki Klub Sportowy, dn. 10.10 — RTS. Widzew, dn. 11.10 — ŁKS. Poznański, dn. 15.10 — KP. Zjednoczone.
Zawodnicy winni posiadać spodenki sportowe.

Kto zaawansuje do ligi?

Mecz ŁTSG. — Legja w Poznaniu decyduje definitywnie, jaka drużyna obędzie tytuł mistrza grupy pierwszej. Legja ma obecnie o dwa punkty więcej od łódzian i do zapewnienia sobie pierwszego miejsca w grupie wystarczy jej wynik remisowy, natomiast aby ŁTSG. udało się osiągnąć w Poznaniu zwycięstwo, wówczas zrównałaby się co do ilości punktów zdobytych z Legją i o mistrzostwie grupy zdecydowałby wówczas lepszy stosunek bramkowy.

W drugiej grupie mistrzem została drużyna Śląsk (Świętochłowice), a w trzeciej — Smigły (Wilno).

W trzeciej grupie decydującym spotowaniem będzie najprawdopodobniej mecz Revera — Czarni w Stanisławowie 14 bm. Tutaj Czarnym wystarczy remis dla zakwalifikowania się do półfinałów.

Prawdopodobnie zatem już 21 bm., najpóźniej 26 bm. będzie można rozpocząć rozgrywkę półfinałową.

Zawody kolarskie w Helenowie

W niedzielę 14 bm. organizuje ŁKS. torze w Helenowie zawody kolarskie o charakterze ogólnopolskim. Program zawodów przewiduje prócz biegów sprinterskich, również wyścig długodystansowy na torze dla kolarzy pospolicznych oraz wyścig za motorami. Imprezie mają wziąć udział członkowie klubów krajowych.

Kuracja Kusocińskiego

Kusociński rozpoczął regularną kurację chorego kolana, u którego lekarz stwierdził wysiąk płynny. Kusociński chodzi codziennie na nagrzewanie, a w nocy na noc zakłada sobie przepisane przez dr. Przeworskiego kompresy. Musiał on naturalnie przerwać trening kilka miesięcy.

Prof. FELIKS HALPERN
pianista
mieszka obecnie Al. Kościuszki 53, I. of., II p.
Zapisy w godz. 4—6,
(Lekcje dla początkujących w ograniczonej ilości)

WONNY PYŁ PIĘCIU WYBRANYCH KWIATÓW

składa się na doskonały puder roślinny 5 Fleurs, Forvil. Mięci, dobrze przylega, nie szkodzi cerze, nadając jej świeżość i wdzięk młodości, a przytem posiada subtelny, naturalny i trwały zapach kwiatów.

DR. MED. SZREIBER CHIRURG POWRÓCIŁ, Narutowicza 9, tel. 122-95

DOKTOR H. Rózaner Narutowicza 9, II piętro Tel. 128-98

Dr. J. Polakow Powrócił Piotrkowska 109 telefon 139-75

Dr. med. S. HEINRICH Pomorska 10, Tel. 147-67

Chor. dzieci i wewnętrzne POWRÓCIŁ Gabinet Elektro- i Światłoleczniczy czynny od 10 r. do 7 w. Ceny lecznic. Wypożyczalnie lampy kwarcowej, djatermii, kąpeli elektrycznych inhalatorów, mininów i innych.

Do akt Nr. Km. 1111/34 r. OBWIESZCZENIE. Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rew. 11-go zamieszkały w Łodzi, przy ul. 11-go Listopada Nr. 17 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 8 października 1934 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ul. Mielczarskiego Nr. 35, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: kanap, ławek, krzesel, kredensów, stolika, stołów, szafki, lustra, lodowni, aparatu, i inn. oszacowanych na łączną sumę zł. 1.495.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. Łódź, dn. 17 września 1934 r. Komornik: ADAM JAROSZYŃSKI. Sprawa St. Kalińskiego p-ko fir. „A. Urbanowski“.

Lekarz-dentysta Kajzer - Grabińska wznowiła przyjęcia Gdańska 26a.

Doktor H. SZUMACHER Choroby skórne i weneryczne PIOTRKOWSKA 56 tel. 148-62

DR. MED. Dawidowicz POWRÓCIŁ Chor. wewnętrzne Elektrokardjografia (zdjęcia prądów czynnościowych serca). Narutowicza 42 tel. 184-91, godz. 5-7.

Dr. Med. WŁODZIMIERZ ŻADZIEWICZ Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krtań Łódź, ul. Piotrkowska 164 tel. 125-26

LEKARZ-DENTYSTA F. ROZEN RAWICZOWA POWRÓCIŁA, Kilńskiego Nr. 49, telefon 154-36.

Dr. med. S. Halborn CHOROBY DZIECI ul. Gdańska 65a. Nr. tel. 228-82, przyjmuje od 5-6 pp.

LECZNICA prywatna ze stałymi łózkami D-ra Z. RAKOWSKIEGO dla chorych na uszy, nos i gardło Piotrkowska 67. Tel. 127-81

Do akt Nr. Km. 334/34 r. OBWIESZCZENIE. Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rew. 11-go zamieszkały w Łodzi, przy ul. 11-go Listopada 51 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 25 października 1934 r. o godz. 11-ej w Łodzi, przy ul. Zgierskiej Nr. 5 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: wagi sklepowej i dziesiętnej, herbaty, suszonych grzybów, świec, rycyny, mydła do prania, konserw szprot, maki w dobr. gat., razowej i żytniej, skumbrii, cykorii, kawy prawdziwej, cykorii „Bohm“, mydła do prania, cykorii, worka maki kartoflanej, 10 skrzyń makaronu, maki kartoflanej, tureckiego pieprzu, sody, 2 worków jagiel, makaronu, liści bobkowych, 2 kredensów, garderoby, stołu, 5 krzesel, 1 fotelu, tualety i kredensu, oszacowanych na łączną sumę zł. 4.265.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. Łódź, dnia 2 października 1934 r. Komornik: (—) ST. STOPCZYŃSKI. Sprawa firmy F. Setzer i Wernert p-ko Hindzie-Ruchli Cukierman.

Izba Rzemieślnicza w Łodzi ogłasza niniejszem konkurs na stanowisko dyrektora Izby

Kandydaci (pożądane wyższe wykształcenie prawnicze lub ekonomiczne) proszeni są o złożenie ofert w lokalu Izby, Pierackiego 18 do dnia 15 października r. b.

LEKARZ - DENTYSTA B. NUSBAUMOWA przyjmuje od 3-7 po pol. Piotrkowska 51 telef. 121-23

DR. M. LERNER sp. chorób dzieci Zachodnia 64, tel. 113-09. POWRÓCIŁ. Przyjm. od 2 i pół do 5 po pol.

Dr. MED. G. Frیدstein CHOROBY WEWNĘTRZNE przeprowadził się na ulicę Cegielnianą 11 Tel. 117-95

Do akt Nr. Km. 3349/34 r. OBWIESZCZENIE. Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rew. 11-go ADAM JAROSZYŃSKI zamieszkały w Łodzi, przy ul. 11-go Listopada 17 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 9 października 1934 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ul. 11-go Listopada Nr. 5 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: pianina, fotelików, stolików, lustra, kanapy, luster, zegara, kontuaru i t. p. oszacowanych na łączną sumę zł. 1.511.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. Łódź, dnia 12 września 1934 r. Komornik: ADAM JAROSZYŃSKI. Sprawa Michała Żuchowskiego p-ko E. Kalużyńskiej.

Kupno i sprzedaż OKAZJA! Rower męski nowy marki „Otello“ sprzedam lub zamienię na aparat fotograficzny wartości 150 zł. 10x15. Wiadomość ul. Legionów 65, m. 16, od godz. 16 do 20-ej.

NADZWYCZAJNA okazja! Zyrandole, lampy, abażury, wszelkie artykuły elektrotechniczne oraz transformatory po niebywale niskich cenach nabyć można tylko w masie upadłości f. A. Meister i S-ka, w godz. 3-7. Adres obecny Piotrkowska 158 (ostatni sklep w podwórzu).

DWIE palmy „Fenix“ sprzedam tanio. Obejrzej: Sienkiewicza 56 cukiernia. MASZYNA do frankowania „Midget“, prawie nowa, tanio do sprzedania. Ad. Goldberg, Piotrkowska 91, tel. 137-54.

KARAKULOWE palta w bardzo dobrym stanie okazują się do sprzedania. Wiadomość Śródmiejska 65 m. 14 od 10-12 i od 4-7.

Lokale 1, 2 POKOJE bardzo ładnie umeblowane, słoneczne z wszelkimi wygodami do wynajęcia od zaraz, Sterlinga 5 m. 1 od 11-6.

DO WYNAJĘCIA od 1.1 1935 r. 4 pokoje z kuchnią, front, III p., urządzenie luksusowe, centralne ogrzewanie, winda oraz 3 pokoje z kuchnią, oficyna, wszelkie wygody, centr. orzew. Dom p. Salomonowicza, Gdańska 74, tel. 185-94.

gum..? OLLA klejnot higieny

Poważny kupiec

(ucieknie z Niemiec), obeznany z głównymi rynkami europejskimi, dzielny sprzedawca i organizator, o dobrej prezencji, władający kilkoma językami POSZUKUJE POSADY handlowej lub zastępstwa. Oferty sub: „Siemienny“ do adm.

Istniejąca od roku 1909, przy ulicy Piotrkowskiej № 86. CENTRALNA LECZNICA ZĘBÓW i gabinet dentystyczny LEKARZA DENTYSTY A. ŻADZIEWICZA przeniesione do własnego domu przy ulicy PIOTRKOWSKIEJ № 164, parter, Telefon № 127-83.

SALE fabryczne do wynajęcia z transmisjami i bez transmisji, w domu przy ul. Piotrkowskiej 156. — Wiadomość u dozorczy.

DO WYNAJĘCIA ładnie umeblowany pokój Gdańska 28, I piętro m. 10. Obejrzyć można 1-3 pp. 8-10 wieczór.

POSZUKUJE komfortowego mieszkania 3 ewent. 4 pokojowego. Oferty do Biura Ogłoszeń Fuchsa, Piotrkowska 50, sub: „Mieszkanie“.

5-3-2 POKOJE z kuchnią i wygodami zaraz do wynajęcia, telefon 220-97.

PRZYJME ucznia izr. na mieszkanie z całodziennym utrzymaniem. Dzwonić 146-05.

POSZUKUJE się 2 pokoiów z kuchnią z wszelkimi wygodami w śródmieściu Oferty sub: „Natychniastr 2“.

Pokój umeblowany, frontowy z używalnością telefonu DO WYNAJĘCIA, Piotrkowska 51, m. 7.

DO WYNAJĘCIA 1 lub 2 połączone umeblowane pokoje z telefonem na 1-em piętrze Piotrkowska 166 m. 3.

ŁADNY, duży pokój, łazienka, telefon wynajmę, Żeromskiego 77 m. 16.

BEZ ODSTĘPNEGO 2 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami w czystym domu 1-go Maja Nr. 40 u dozorczy.

DO WYNAJĘCIA od zaraz 2 pokoje z kuchnią, 1 pokój z kuchnią i 1 pokój. Wiadomość ul. Kałna 5.

LOKAL handlowy na biuro lub skład i szopy do wynajęcia Piotrkowska 43. Wiadomość u dozorczy lub tel. 148-22.

Choroby zwierząt Lekarz weterynaryjny MAKSYMILIAN A. REICH POWRÓCIŁ (Specjalność — psy domowe) Wyjazd do chorych zwierząt, przyjmuje codziennie od 9 do 1 i od 4 — 7 p. p. NAWRÓT 1a, 2 p. Tel. 175-77. Ceny lecznicowe.

Posady MASZYNIŚKA przyjmuje przepisywanie do domu. Ceny niskie. Telefon 101-11 lub 115-24, w godz. od 13-15.

POSZUKUJE się wykwalifikowanej osoby do niemowienia z dobrimi referencjami, 11-go Listopada 2 m. 1; od godz. 3-5.

Kuropaty i bażanty. Podajemy do wiadomości Państwa Myśliwych, że zakupujemy każdą ilość kurapatw, a potem i bażantów po cenach najwyższych. Odbiór uskuteczniamy w Reżynie Miejskiej w Pabjanicach. Pabjanickie Towarzystwo Eksploatowe S. z o. o. ul. Zwirki i Wigury 1

Nauka i wychowanie JEZYKÓW francuskiego oraz angielskiego gruntownie udzielam, gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja, Tel. 183-04 g. 8-1 rano i od 1-2 popoł.

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany uczytelny Ul. Zawadzka nr. 21 m. 8a. front. codziennie zastać od godz. 4 — 7 po poł.

7 KL. PRYW. Szkoła Powszechna i Przedszkole „ŚWIAT DZIECIĘCY“ K. WOLFSONOWEJ, Zawadzka 1, tel. 207-86, przyjmuje zapisy od 9-2 i od 5-7

UDZIELAM lekcji (korepetycji) matematyki, fizyki, języka niemieckiego (zakresie 6-ciu kl. gimnazjalnych). Mięsieczna godzina zł. 25.— Piotrkowska 103, m. 37 (zastać od 9.30 do 10.30 r.)

SZYJĘ WYKWINTNIE BIELIZNĘ MĘSKĄ po cenach bardzo niskich. Przyjmuję również wszelkie reperacje i szyję po domach. ul. 6-go Sierpnia 76 m. 16, III p.

Rozmaite MŁODA blondynka pozna starszego pana: cel towarzyski. Oferty sub: „Halka“.

DROBNE ogłoszenia w „Republice“ są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie, 3) pojedynczy pokój, 4) sprzedać nieruchomości lub rzecz, 5) dostać coś nowego okazująco, 6) dostać posadę, 7) wyszukać pracownika — niechaj pda drobne ogłoszenie do „Republici“

Dość reklamacje będą uwzględniane, o wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Prenumera'a „Republiki“ w Łodzi zł. 4.— za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.— „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm x 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm. CENY OGŁOSZEŃ: Zwyčajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubiny — 100 gr. za wiersz mm. — Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie prac za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Za zastrzeżenie miejsca dopłata 20 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.